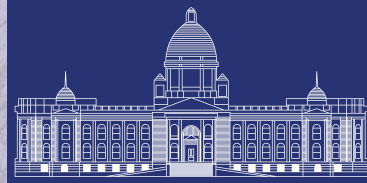

КВСУРУМ

Информативни билтен Народне скупштине

број 22

12/2015-05/2016

Народна скупштина Републике Србије

ТЕМА БРОЈА
Принц Чарлс у Народној скупштини
ПРЕДСТАВЉАМО: проф. др ЉУБИША СТОЈМИРОВИЋ

Уводна реч

Заменик генералног секретара Бранко Маринковић

Поштовани читаоци,

Овај број информативног билтена Народне скупштине „Кворум“ обухвата период од децембра 2015. године до маја 2016. године, када се завршава рад X сазива Народне скупштине.

Као и у сваком броју „Кворума“, јавност ћемо упознати са законодавном активношћу у протеклим месецима. Народна скупштина је у периоду децембар 2015 – мај 2016. године донела **укупно 86 закона**. Народној скупштини се на **Петој посебној седници у 2015. години**, која је одржана 10. децембра 2015. године, обратио Јоханес Хан, комесар Европске уније за суседску политику и преговоре о проширењу.

Поводом обележавања Међународног дана особа са инвалидитетом, **Одбор за рад, социјална питања, друштвену укљученост и смањење сиромаштва** и **Одбор**

за људска и мањинска права и равноправност полова су у децембру одржали заједничку седницу на тему „Инклузија особа са инвалидитетом – приступачност и оснаживање“.

Одбор за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава представио је народним посланицима и јавности у Дому Народне скупштине 7. децембра **Портал за надзор над јавним финансијама**.

Његово краљевско височанство принц од Велса Чарлс и војвоткиња од Корнвола Камила присуствовали су пријему у Дому Народне скупштине који је у њихову част, у сарадњи са Амбасадом Велике Британије, приредила председница Народне скупштине Републике Србије Маја Гојковић.

Регионални молитвени доручак, који је 28. маја, у организацији Народне скупштине, одржан у Палати Србија, окупио је преко 200 званица из целог света, а порука која је послата јесте да треба ширити мир и толеранцију и продубити сарадњу међу државама у свету и региону.

Библиотека Народне скупштине с поносом представља нову књигу **Правни систем Јапана**, аутора Љиљане Р. Марковић и Радомира М. Ђуровића.

Поред овога, читаоци ће имати прилику да на страницама „Кворума“ сазнају више о свим другим важним активностима у Народној скупштини.

У периоду који је пред нама очекује нас пуно посла, активности новог, XI сазива Народне скупштине, о чему ћемо вас информисати на страницама „Кворума“.

Користим прилику да се захвалим народним посланицима и Служби Народне скупштине на сарадњи у протеклом периоду.

С поштовањем,
Бранко Маринковић
заменик генералног секретара Народне скупштине

Издавање овог билтена подржали су Швајцарска агенција за развој и сарадњу (СДЦ) и Програм Уједињених нација за развој (УНДП), у оквиру пројекта „Јачање надзорне улоге и јавности у раду Народне скупштине“.

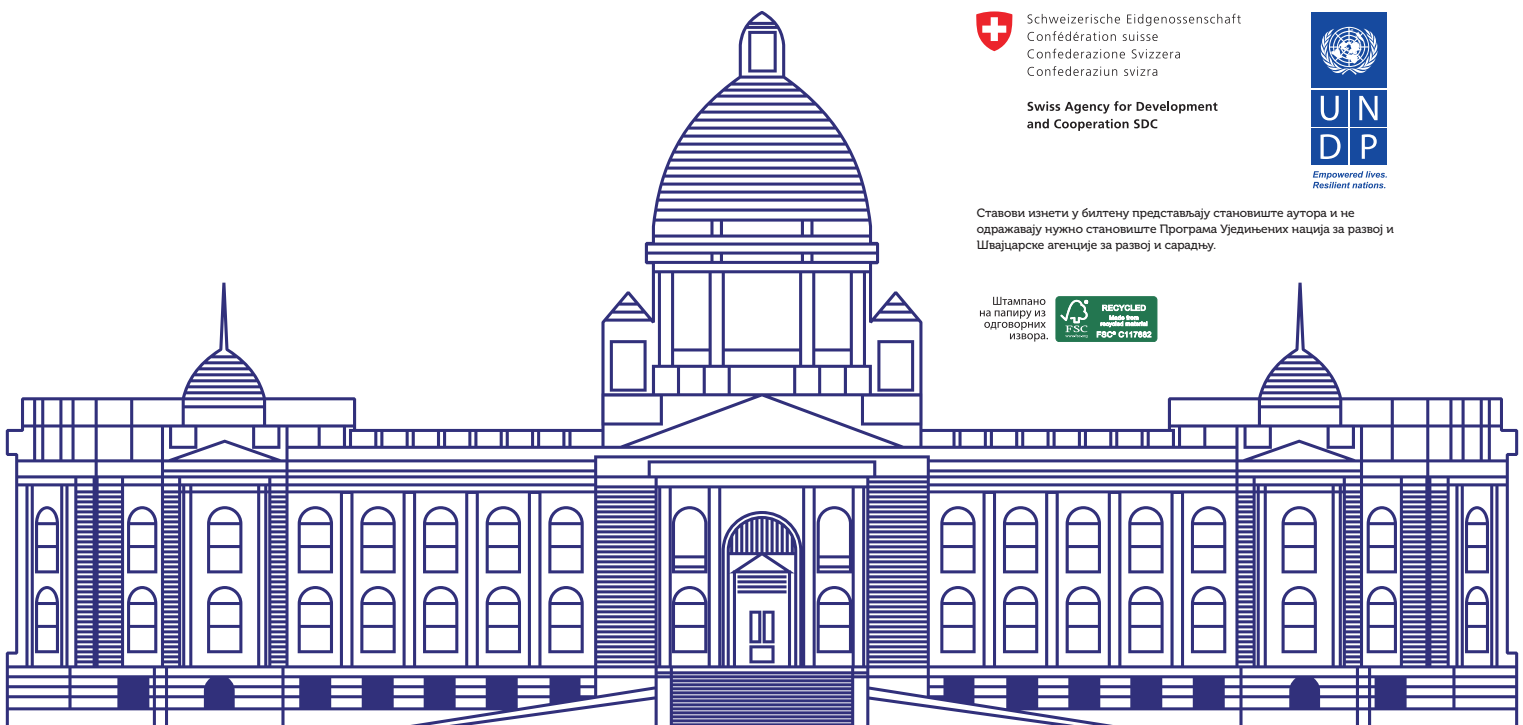
 Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC

Ставови изнети у билтену представљају становиште аутора и не одражавају нужно становиште Програма Уједињених нација за развој и Швајцарске агенције за развој и сарадњу.

Штампано
на папиру из
одговорних
извора.

ТЕМА БРОЈА
Принц Чарлс
у Народној
скупштини

Принц Чарлс у Народној скупштини

Принц Чарлс обратио се на свечаном пријему у Народној скупштини

Његово краљевско височанство принц од Велса Чарлс и војвоткиња од Корнвола Камила су у оквиру регионалне турнеје посетили Републику Србију током марта месеца 2016. године. Тим поводом, у Дому Народне скупштине организован је пријем, који је у сарадњи са амбасадом Велике Британије, приредила председница Народне скупштине Републике Србије Маја Гојковић.

Принц Чарлс је своје једино обраћање током посете региону, започео на српском језику речима: „Даме и господо, велико ми је задовољство да сам данас овде“.

Британски престолонаследник је пренео подршку Велике Британије у изградњи заједничке будућности региона и одржању мира и стабилности на Балкану. Истакао је да се безбеднија и напреднија будућност може остварити само заједничким залагањем.

„Сада је окренута једна страница у региону. После страшних сукоба 90-их година мир и стабилност су се вратили. Потпуно разумемо проблеме са којима се суочавају ваше земље и могу да поздравим изузетан напредак који је до сада остварен“, поручио је принц Чарлс.

Свечаном пријему присуствовао је велики број званица из области медија, културе и уметности, науке, политике, цивилног друштва, привреде као и представници дипломатског кора.

Поводом званичне посете Њ.к.в. принца Чарлса Републици Србији, у Дому Народне скупштине отворена је изложба под називом „Савезничке медицинске мисије у Србији 1914-1918 – улога Велике Британије, Аустралије и Канаде“.

На изложби су представљени портрети храбрих жена које су у оквиру хуманитарних мисија помагале српским војницима у ратом захваћеној Србији и на Солунском фронту током Првог светског рата – Флора Сандс, Мејбл Синклер Стобарт, др Елси Инглиш, др Елизабет Рос, др Евелина Хаверфилд, др Изабел Емзли Геловеј Хатон. Ауторка портрета је београдска сликарка Марина Калезић. Поред портрета биле су изложене и фотографије са ратом захваћених подручја 1914 -1918. године.

Такође, били су изложени плакати Музеја примењених уметности, аутора Владимира Влаха под називом „Рат и плакат 1914 – 1918“.

„Ову историју су обично изводили обични људи“, рекао је британски принц поменувши Флору Сандс, која се борила у јединицама српске војске и Фицроја Маклејна, члана британске медицинске мисије у Београду током Првог светског рата.

Портрети и фотографије храбрих британки које су помагале Србији 1914-1918. године

Скупштина од децембра 2015. до маја 2016. године

Прва посебна седница Првог редовног заседања

Активности Народне скупштине у периоду децембар 2015 – мај 2016. године

4

ДОНЕТИ ЗАКони

Народна скупштина је у периоду децембар 2015 – мај 2016. године донела **укупно 86 закона**.

На Седмој седници Другог редовног заседања у 2015. години Народна скупштина је донела: Закон о рударству и геолошким истраживањима; Закон о потврђивању Међународне конвенције против регрутовања, коришћења, финансирања и обуке плаћеника; Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Румуније о бављењу плаћеним пословима чланова породице чланова дипломатских или конзуларних представништава; Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Грузије о укидању виза за носиоце дипломатских и службених пасоша; и Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Финске о сукцесији и консолидацији билатералних уговора.

На истој седници Народна скупштина је донела и Стратегију развоја енергетике Републике Србије до 2025. године са пројекцијама до 2030. године и дала сагласност на Финансијски план Регулаторног тела за електронске медије за 2015. годину и Финансијски план Агенције за енергетику Републике Србије за 2015. годину.

На Осмој седници Другог редовног заседања у 2015. години Народна скупштина је донела: Закон о буџету Републике Србије за 2016. годину; Закон о изменама и

допунама Закона о буџетском систему; Закон о изменама и допунама Закона о акцизама; Закон о допуни Закона о Уставном суду; Закон о допунама Закона о утврђивању јавног интереса и посебним поступцима експропријације и издавања грађевинске дозволе ради реализације Пројекта „Београд на води“; Закон о потврђивању Уговора о гаранцији (Пројекат реструктурирања ЕПС-а) између Републике Србије и Европске банке за обнову и развој; Закон о изменама и допунама Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју; и Закон о измени Закона о јавним медијским сервисима.

На истој седници Народна скупштина је дала сагласност на одлуке о изменама финансијских планова Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање, Републичког фонда за здравствено осигурање, Националне службе за запошљавање и Фонда за социјално осигурање војних осигураника за 2015. годину, као и на одлуке о финансијским плановима ових фондова за 2016. годину.

На Деветој седници Другог редовног заседања у 2015. години Народна скупштина је донела: Закон о извршењу и обезбеђењу; Закон о изменама и допунама Закона о јавном бележничтву; Закон о изменама и допунама Закона о уређењу судова; Закон о допуни Закона о судијама; Закон о допунама Закона о јавном тужилаштву; Закон о изменама и допунама Закона о Високом савету судства; Закон о изменама и допунама Закона о Државном већу тужилаца; Закон о изменама и допунама Закона о Правосудној академији; Закон о изменама и допунама Закона о судским таксама; Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Пољске о узajамној заштити тајних података; Закон о изменама и допунама Закона о здравственој заштити; Закон о изменама Закона о здравственом осигурању; и Закон о изменама Закона о здравственој документацији и евиденцијама у области здравства.

На Десетој седници Другог редовног заседања у 2015.

години Народна скупштина је донела: Закон о изменама и допунама Закона о порезима на употребу, држање и ношење добара; Закон о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији; Закон о изменама и допунама Закона о тржишту капитала; Закон о изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица; Закон о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана; Закон о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање; Закон о изменама и допунама Закона о републичким административним таксама; Закон о преузимању обавеза Јавног предузећа Србијагас Нови Сад према Привредном друштву Нафтна индустрија Србије а.д. Нови Сад и претварању тих обавеза у јавни дуг Републике Србије; Закон о потврђивању Споразума о зајму (Пројекат за унапређење конкурентности и запошљавања) између Републике Србије и Међународне банка за обнову и развој; Закон о давању гаранције Републике Србије у корист Societe Generale Banka Srbija а.д. Београд за измиривање обавеза Јавног предузећа Србијагас Нови Сад по основу уговора о дугорочном кредиту за изградњу разводног гасовода Александровац – Брус – Копаоник – Рашка – Нови Пазар – Тутин; Закон о задругама; Закон о привредним коморама; Закон о централној евиденцији привремених ограничења права лица регистрованих у Агенцији за привредне регистре; Закон о изменама и допунама Закона о приватизацији; Закон о изменама и допунама Закона о праву на бесплатне акције и новчану накнаду коју грађани остварују у поступку приватизације; Закон о обнови након елементарне и друге непогоде; Закон о привременом уређивању начина наплате таксе за јавни медијски сервис; Закон о изменама и допунама Закона о научноистраживачкој делатности; Закон о изменама и допунама Закона о пољопривредном земљишту; и Закон о заштити земљишта.

На истој седници Народна скупштина је за тужиоца за организовани криминал изабрала Младена Ненадића, као и 51 јавног тужиоца у вишим и основним јавним тужилаштвима у: Београду, Лесковцу, Новом Пазару, Неготину, Чачку, Прокупљу, Врању, Нишу, Ваљево, Смедереву, Сремској Митровици, Суботици, Сомбору, Зрењанину, Шапцу, Крагујевцу, Крушевцу, Краљеву и Јагодини, Пожеги, Лесковцу, Лебану, Рашки, Обреновцу, Лазаревцу, Владичином Хану, Великом Градишту, Пожаревцу, Ужицу, Убу, Горњем Милановцу, Смедереву, Сремској Митровици, Вршцу, Новом Саду, Суботици, Бачкој Паланци, Сенти, Бечеју, Зрењанину, Кикинди, Аранђеловцу, Трстенику и Параћину.

На Првој седници Првог редовног заседања у 2016.

години Народна скупштина је донела Закон о запосленима у аутономним покрајинама и јединицама локалне самоуправе и више одлука: Одлуку о избору судија који се први пут бирају на судијску функцију; Одлуку о разрешењу функције председника Првог основног суда у Београду, Одлуку о престанку функције председника Прекршајног суда у Крушевцу; Одлуку о разрешењу функције председника Прекршајног суда у Јагодини; Одлуку о избору председника, заменика председника и чланова Управног одбора Регулаторне агенције за електронске комуникације и поштанске услуге и Одлуку о престанку функције члана Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки.

Прва посебна седница Првог редовног заседања

На истој седници Народна скупштина је дала Аутентично тумачење одредаба члана 52. став 1, члана 29. став 1, члана 30. став 2. и члана 50. став 2. тачка 1) Закона о приватизацији, док је за члана Регулаторног тела за електронске медије изабрала Александру Јанковић, која је предложена од стране црква и верских заједница.

...

Током ванредних заседања у периоду јануар-фебруар

2016. године Народна скупштина донела је: Закон о полицији; Закон о јавном реду и миру; Закон о јавном окупљању; Закон о оглашавању; Закон о информационој безбедности; Закон о међународним мерама ограничавања; Закон о потврђивању Европске оквирне конвенције о прекограничној сарадњи између територијалних заједница или власти; Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Либан о укидању виза за носиоце дипломатских, специјалних и службених пасоша; Закон о спорту; Закон о допунама Закона о спречавању дискриминације особа са инвалидитетом; Закон о изменама и допунама Закона о култури; Закон о изменама и допунама Закона о обавезном примерку публикација; Закон о отклањању последица одузимања имовине жртвама Холокауста које немају живих законских наследника; Закон о изменама и допунама Закона о прекршајима; Закон о изменама Закона о уређењу судова; Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Организације НАТО за подршку и набавку (НСПО) о сарадњи у области логистичке подршке; Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије коју представља Министарство одбране и Владе Републике Мјанмарске Уније коју представља Министарство одбране о сарадњи у области одбране; Закон о изменама и допунама Закона о заштити животне средине; Закон о изменама и допунама Закона о заштити природе; Закон о изменама и допунама Закона о управљању отпадом; Закон о изменама и допунама Закона о сточарству; Закон о потврђивању амандмана на Конвенцију о процени утицаја на животну средину у прекограничном контексту; Закон о потврђивању Измена и допуна Конвенције о физичкој заштити нуклеарног материјала; Закон о јавним предузећима; Закон о метрологији; Закон о изменама и допунама Закона о контроли предмета од драгоцених метала; Закон о стицању права својине на земљишту, објектима и водовима привредног друштва за производњу и прераду челика Железара Смедерево д.о.о. Смедерево; Закон о изменама и допунама Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама; Закон о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији;

Закон о потврђивању Уговора између Републике Србије и Републике Кореје о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак; Закон о потврђивању Уговора између Републике Србије и Великог Војводства Луксембург о избегавању двоструког опорезивања у односу на порезе на доходак и на имовину; Закон о потврђивању Споразума о ваздушном саобраћају између Владе Републике Србије и Владе Републике Турске; Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Казахстан о међународном друмском саобраћају; Закон о потврђивању Протокола о изменама и допунама члана 1(а), члана 14(1) и члана 14(3)(б) Европског споразума од 30. септембра 1957. године о међународном друмском превозу опасне робе (АДР); Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Руске Федерације о узајамној заштити интелектуалне својине током билатералне војно-техничке сарадње; Закон о јавном здрављу; Закон о заштити становништва од заразних болести; Закон о систему плата запослених у јавном сектору; Закон о општем управном поступку и Закон о изменама и допунама Закона о територијалној организацији Републике Србије.

Током ванредног заседања Народна скупштина је донела и више одлука: Одлуку о утврђивању Просторне културно-историјске целине Комплекса Војно-техничког завода у Крагујевцу за непокретно културно добро од изузетног значаја; Одлуку о утврђивању граница заштитне околине и мера заштите просторно културно-историјске целине „Градско језгро Сремских Карловаца“, непокретног културног добра од изузетног значаја; Одлуку о престанку функције јавним тужиоцима; Одлуку о престанку функције тужиоца у тужилаштву посебне надлежности; Одлуку о престанку функције јавног тужиоца у Основном јавном тужилаштву у Зајечару; Одлуку о разрешењу функције председника Основног суда у Ваљево; Одлуку о избору чланова Високог савета судства из реда судија; Одлуку о избору чланова Државног већа тужилаца из реда јавних тужилаца и заменика јавних тужилаца са сталном функцијом и више одлука о избору судија који се први пут бирају на судијску функцију.

Такође, Народна скупштина је донела и више аутентичних тумачења: Аутентично тумачење одредаба члана 142. Закона о јавном информисању и медијима („Службени гласник РС“, бр. 83/14 и 58/15); Аутентично тумачење одредаба члана 11. ст. 4, 5. и 6. Закона о електронским медијима и Аутентично тумачење одредбе члана 2. став 2. Закона о ауторским и сродним правима.

...

На седници Трећег ванредног заседања у 2016. години Народна скупштина је разрешила Братислава Гашића функције министра одбране, на предлог председника Владе.

ПОСЕБНЕ СЕДНИЦЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Народној скупштини се на **Петој посебној седници у 2015. години**, која је одржана 10. децембра 2015. године, обратио Јоханес Хан, комесар Европске уније за суседску политику и преговоре о проширењу.

Стенографске белешке са одржане седнице можете прочитати на интернет страници Народне скупштине:

http://www.parlament.gov.rs/Peta_osebna_sednica_Narodne_skup%C5%A1tine_Republike_Srbije_u_2015_godini.28150.941.html

Посета Јоханеса Хана

ИЗБРАН НОВИ МИНИСТАР ОДБРАНЕ

На Првој посебној седници у 2016. години Народна скупштина је за министра одбране изабрала Зорана Ђорђевића, који је након избора положио заклетву пред народним посланицима.

Стенографске белешке са одржане седнице можете прочитати на интернет страници Народне скупштине:

http://www.parlament.gov.rs/Prva_osebna_sednica_Narodne_skup%C5%A1tine_Republike_Srbije_u_2016_godini.28961.941.html

НОВИ ПОСЛАНИК У КЛУПАМА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

У периоду од децембра 2015. до маја 2016. године функција народног посланика престала је народном посланику **Милану Кораћу**, изабраном са Изборне листе ИВИЦА ДАЧИЋ – Социјалистичка партија Србије (СПС), Партија уједињених пензионера Србије (ПУПС), Јединствена Србија (ЈС), услед наступања смрти. Са исте изборне листе мандат је 28. јануара потврђен народном посланику **Слободану Величковићу**.

АКТИВНОСТИ ОДБОРА

Одбор за рад, социјална питања, друштвену укљученост и смањење сиромаштва је на иницијативу Удружења хранитеља Београда одржао седницу ради упознавања чланова Одбора са хранитељством као једним од видова збрињавања деце у Србији и проблемима с којима се хранитељи суочавају. У Србији има 4.300 хранитеља и око 6.000 деце на храњеништву. Накнада за хранитеље износи 14.000,00 динара, а издржавање за свако дете износи додатних 25.000,00 динара. Хранитељство је у нашем законодавству дефинисано Породичним законом и Законом о социјалној заштити, као и низом подзаконских аката, и на данашњој седници треба да добијемо одговор на питање да ли је ова регулатива довољна и који су проблеми хранитеља,

закључила је председница Ракоњац. Она је најавила да ће почетком наредне године бити одржана седница Одбора на којој ће се разговарати са представницима центара за социјални рад, с обзиром на то да је буџетом за 2016. годину планирано да се број деце у институцијама максимално смањи и да се промовише институт хранитељства. Војка Вујић из Удружења хранитеља Београда изнела је неколико главних проблема са којима се хранитељи сусрећу, а на првом месту је њихова неинформисаност. Хранитељи углавном не добијају све релевантне информације од центара за социјални рад о деци која су на хранењу, и у том случају не знају како да се носе са проблемима. Центар за породични смештај помаже хранитељима на територији Београда, али то није случај у свим срединама у Србији. Такође, хранитељи не учествују у одлукама које су важне за живот детета, а велики проблем је и моменат престанка хранитељства завршетком школовања детета и његовим осамостаљивањем. Хранитељи се залажу за успостављање института прелазне куће, што је деци подршка у првих годину дана ка осамостаљивању. У разговору са члановима Одбора представници удружења хранитеља из више градова у Србији изнели су конкретне проблеме на релацији хранитељи – центар за социјални рад – локална самоуправа. Изнето је низ примедба на рад појединих центара за социјални рад и неадекватно реаговање надлежног министарства. Указано је на бојазан хранитеља да, због несугласица са центром за социјални рад, могу да изгубе лиценцу, разговарало се о регулисању питања усвојења из хранитељства, промени статуса хранитеља, проблему дискриминације деце, проблемима са прибављањем медицинске документације деце и њихове здравствене заштите, имајући у виду да су то у великом броју деца са посебним потребама. Истакнуто је да проблеми постоје на обе стране, као и да је ова седница само почетак рада на остваривању бољег положаја хранитеља у друштву.

Одбор за рад, социјална питања, друштвену укљученост и смањење сиромаштва је у фебруару одржао седницу на којој су чланови Одбора размотрили актуелно стање у збрињавању тражилаца азила – миграната. Као и на претходним седницама на којима је разматрано исто питање, тренутно стање су представили представници државних органа, независних институција, невладиног и цивилног сектора, као и представници међународних организација које пружају подршку Србији у суочавању са мигрантском кризом. Начелник Управе граничне полиције Миленко Божовић детаљно је известио Одбор о активностима МУП-а у претходном периоду, истакавши да се данас бележи око 2.000 илегалних миграната, у односу на крај 2015. године, када је тај број износио чак 11.000. Он је истакао да је МУП у Прешеву отворио штаб ради праћења илегалних миграната и спречавања илегалног преласка државне границе. У претходном периоду започело се и са прикупљањем биометријских података и регистрацијом тражилаца азила, и Србија је прва земља на балканској рути која је усвојила овај механизам, истакао је Божовић. Појачане су мере на државним границама, унапређен национални систем азила, основан прихватни центар у Прешеву и још 15 центара за ургентни прихват миграната, издају се потврде о транзиту које важе 72 сата, а започет је и пројекат ИПА 2013, као подршка систему азила који предвиђа израду новог закона о азилу усклађеног са свим међународним и директивама ЕУ. Посебна пажња посвећена је заштити малолетника без пратње, женама и

рањивим категоријама, које могу бити мета кријумчара. Највећи број миграната долази из Сирије, Авганистана и Ирака и у јануару 2016. године евидентирано је око 60.000 миграната. Око 500 њих је изразило намеру да тражи азил, а само 11 особа је поднело захтев за азил у Србији, додао је Божовић. Испред Комесаријата за избеглице и миграције о актуелним активностима чланове Одбора кратко је известио Иван Георгинов, помоћник комесара, док је о националном механизму за превенцију тортуре са аспекта надлежности Заштитника грађана говорила Јелена Унијат, која је упознала чланове Одбора са ситуацијом у центрима у Адашевцу, Шиду и Крњачи, али и са радом полицијских управа и Центром за смештај малолетника у Београду. Она је истакала да су услови смештаја у Прешеву и Шиду побољшани, као и да је боља обавештеност избеглица о њиховим правима и услугама које могу добити у центрима. Она је оценила да ће за нашу земљу у наредном периоду додатни изазов бити тзв. економски мигранти, којима није дозвољен улазак у земље ЕУ, а који, с друге стране, не желе да затраже азил у Србији. О својим активностима говорили су и Ханс Фридрих Шодер, представник УНХЦР-а у Србији и Мишел Сен Лот, представник Уницефа. Ханс Фридрих Шодер истакао је да је дневни прилив миграната у јануару ове године смањен на испод 2.000 особа дневно, као и да су услови за њихов прихват у Србији побољшани. Он је најавио наставак подршке УНХЦР-а Србији на побољшању услова у прихватним центрима, посебно на побољшању санитарних услова. Мишел Сен Лот похвалио је Србију, која на исти начин третира све мигранте на својој територији, и најавио наставак подршке Уницефа Србији у превазилажењу тешкоћа у току мигрантске кризе. Он је затражио да се уважи препорука ове организације да формулари за регистрацију буду јаснији како би из њих могло да се уочи колики је број деце без родитељске пратње међу мигрантима. Такође, мора се водити евиденција о деци без пратње, којој није дозвољен наставак пута ка земљама ЕУ, како би им се, иако нису тражиоци азила, обезбедио смештај, а питање санитарних услова мора бити поправљено како би се спречила појава зараза, додао је Сен Лот. Представници УНХЦР-а и Уницефа изразили су очекивање да ће се проблем преласка српско-македонске границе решити, као и да мигранти ову деоницу више неће прелазити пешице. Поздрављен је напор Србије да донесе нов, модеран закон о азилу, који ће бити усклађен са највишим међународним стандардима и директивама ЕУ. Представници невладиног и цивилног сектора упознали су чланове Одбора са својим запажањима на терену с аспекта свог деловања, тако да се говорило о броју дистрибуираних obroка, пакета и друге хуманитарне помоћи у прихватним центрима, полној структури миграната, раду на спајању породица које су у току миграције изгубиле контакт, о правној заштити миграната, злоупотребама и другом. У дужој расправи која је уследила оцењено је да је постигнут напредак у иначе доброј сарадњи државних органа, невладиног и цивилног сектора и међународних организација у циљу благовременог и адекватног реаговања у мигрантској кризи. Чланови Одбора су се упознали и са интензивирањем сарадње српске и македонске полиције на граничном прелазу, која ће највероватније резултирати потписивањем протокола какав Србија већ има са Хрватском, а који ће омогућити и да се реши питање начина како мигранти прелазе границу. Током расправе указано је и на проблем кријумчарења економских миграната, којима се онемогућава улазак у земље ЕУ, и активностима МУП-а

по том питању, а упознати су и са мерама које уводи Грчка, уз оцену да ће то смањити прилив економских миграната у наредном периоду.

...

Одбор за здравље и породицу је на седници одржаној у јануару размотрио питање учесталих физичких напада на запослене у здравственим установама. Том приликом председница Одбора проф. др Славица Ђукић Дејановић подсетила је присутне на трагичан догађај који је потресао јавност, када је 12. јануара на радном месту у Дому здравља Шабац убијена медицинска сестра Љубинка Поповић. Истакла је да су напади на запослене у здравству од стране пацијената и чланова њихових породица веома учестали и нагласила да је циљ ове седнице слање јасне поруке да је свако насиље против здравствених радника, као и насиље уопште, крајње недопустиво и да је за решавање тог проблема неопходна заједничка акција свих носилаца здравственог система, државе и друштва. Током седнице говорило се о успостављању највишег нивоа кривичноправне заштите здравствених радника, могућности увођења статуса службеног лица за здравствене раднике, као и превенцији насиља над њима, у циљу превазилажења овог озбиљног проблема. Седници су присуствовали проф. др Берислав Векић, државни секретар у Министарству здравља, Биљана Павловић, државни секретар у Министарству правде, Милорад Тодоровић, секретар Министарства унутрашњих послова, Дејан Живаљевић из Управе полиције, као и представници Заштитника грађана, Здравственог савета Србије, Српског лекарског друштва, лекарске, стоматолошке, фармацеутске коморе Србије, Коморе биохемичара Србије, Коморе медицинских сестара и здравствених техничара Србије, Синдиката запослених у здравству и социјалној заштити Србије, Гранског синдиката здравства и социјалне заштите Независност, као и Синдиката медицинских сестара и техничара Србије и Синдиката лекара и фармацеута Србије.

...

Одбор за права детета је у фебруару одржао седницу на којој су чланови Одбора размотрили иницијативу грађана за доношење „Алексиног закона“ и измену већег броја закона у циљу спречавања вршњачког насиља. Председница Народне скупштине и Одбора за права детета Маја Гојковић подсетила је да је иницијатива настала поводом трагичног догађаја када се због вршњачког насиља убио Алекса Јанковић из Ниша. Она је посебно истакла да је ова материја веома осетљива, јер је, како је додала, потребно заштити децу од вршњачког насиља, које такође чине деца. „Морамо опрезно да радимо сви заједно да заштитимо децу, а да не упаднемо у замку стварања нових проблема“, навела је Гојковићева. Она је оценила и да ће актуелни сазив Народне скупштине остати упамћен по томе што је усвојио већи број предлога закона који се тичу унапређења права и заштите деце, а које су иницијали грађани.

Др Драгана Ђорић, професор Правног факултета Универзитета у Новом Саду, која је учествовала у покретању иницијативе и која је и сама доживела вршњачко насиље, представила је Одбору иницијативу. Ђорићева је изнела више мера које би спречиле вршњачко насиље и превентивно деловале на њега, а које се односе на обавезе и одговорност родитеља, наставничко особље и децу, те посебно истакла потребу формирања координационог тела које би се бавило вршњачким насиљем. Након дискусије,

у којој су учествовале чланице Одбора за права детета и народне посланице Дубравка Филиповски, Гордана Чомић, др Весна Ракоњац, Биљана Хасановић Кораћ, Миланка Јевтовић Вукојичић, Бранка Бошњак, Нада Лазић и Милена Бићанин, Одбор је усвојио закључке: 1) Република Србија се ратификацијом Конвенције о правима детета обавезала да ће заштитити децу од свих облика насиља, злостављања, злоупотреба и занемаривања којима се угрожава или нарушава физички, психички и морални интегритет детета; 2) Одбор за права детета изражава забринутост због све учесталије појаве вршњачког насиља у школама и апелује на све надлежне органе и установе које се баве образовањем и васпитавањем деце и младих да утичу на формирање ставова о неприхватљивости оваквог вида понашања; 3) Одбор је на седници размотрио иницијативу за измену сета закона, у јавности познатом као „Алексин закон“, и констатовао неопходност додатног унапређења области превенције и интервенције у заштити деце од вршњачког насиља; 4) Одбор упућује захтев Министарству за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Министарству просвете, науке и технолошког развоја, Министарству за државну управу и локалну самоуправу и Заштитнику грађана да се, у оквиру својих надлежности, изјасне о предложеним мерама за сузбијање вршњачког насиља у школама, које су изнете у иницијативи за доношење „Алексиног закона“ и да предлог закона о заштитнику права детета, предлог измена и допуна Закона о основама система образовања и васпитања као и предлог о допуни Закона о локалној самоуправи, са предложеним изменама доставе Народној скупштини на изјашњавање.

...

Одбор за пољопривреду, шумарство и водопривреду је на седници одржаној у јануару размотрио проблеме везане за забрану извоза у земље Царинског савеза (Русију, Белорусију и Казахстан), проблеме везане за примену Закона о безбедности хране и мониторинга и проблеме у вези с вакцинацијом против болести плавог језика. Миодраг Петровић, в.д. директора Управе за ветерину, упознао је Одбор с резултатима договора с Руском Федерацијом и одобрењем извоза производа из Србије у земље Царинског савеза Русије, Белорусије и Казахстана. Од укупно осам објеката за извоз роба и производа, шест је добило дозволу за извоз, док се за преостала два чека одобрење, истакао је Петровић. Посета делегације из Руске Федерације била је контролног и надзорног карактера и дала је резултате, а уважене су и гаранције наше стране. Том приликом делегација је посетила два објекта, предузећа Матијевић и Имлек, чиме се руска страна уверила да систем функционише и да су недостаци отклоњени, додао је Петровић. Потврђене су гаранције за извоз комадног меса, чврстог масног ткива, а отворено је и питање транспорта роба из Србије ка руском тржишту како би се смањило број дана и трошак транспорта. Такође, усаглашен је рад лабораторија како би се превазишли проблеми добијања различитих резултата приликом анализа које спроводе обе стране, додао је Петровић. У расправи која је уследила изражено је задовољство постигнутим договором о извозу роба и производа на руско тржиште, али и упућено питање одговорности за застој и забрану извоза до сада. Такође, чланове Одбора је занимало и да ли постоје прерађивачки капацитети у југоисточној Србији, у којој има довољно производа за извоз, да ли је Министарство за пољопривреду и заштиту животне средине реаговало на потребе Управе за ветерину по питању недостајућег кадра, посебно за инспекцијске послове, чуле су се критике поводом губитака

које смо имали када је у питању извоз на руско тржиште, а најављена је и изградња српског индустријског комбината за територију целе Србије, који ће бити на располагању свим пољопривредним произвођачима. Говорило се о испуњавању строгих услова руске инспекције за извоз производа на њихово тржиште, најављено је конституисање Савета за пољопривреду и предложено да један члан буде из редова чланова Одбора за пољопривреду, шумарство и водопривреду. Такође, у расправи је било речи и о безбедности производа који се извозе, као и увозу и дистрибуцији меса лошег квалитета. Након расправе чланови Одбора усвојили су закључак којим се, између осталог, констатује да Одбор подржава реформе у Управи за ветерину и помаке у вези с појачаном контролом за извоз у земље Царинског савеза Русије, Белорусије и Казахстана, и препоручује наставак реформи те утврђивање одговорности за пропусте и економску штету насталу несавесним радом и евентуалном опструкцијом.

На истој седници чланови Одбора су разматрали и проблеме у вези с применом Закона о безбедности хране и мониторинга. Председник Одбора Маријан Ристичевић изразио је незадовољство недостатком Одбору релевантних докумената у вези са безбедношћу хране, а које је Одбор више пута тражио, посебно оне документације која се односи на мониторинг безбедности хране, у складу са одредбама члана 69. Закона о безбедности хране. Директор Управе за заштиту биља Небојша Милосављевић истакао је да Одбор за пољопривреду, шумарство и водопривреду није без разлога већ више пута разматрао ово питање. Он је најавио доношење измена постојећег закона о безбедности хране, а управе за ветерину и за заштиту биља покренуће иницијативу ка министарствима пољопривреде и здравља за доношење подзаконских аката који произлазе из постојећег Закона о безбедности хране из 2009. године, односно доношење планова за мониторинг хране за 2016. годину. Такође, Милосављевић је истакао да Управа за заштиту биља већ три године врши контролу микотоксина у кукурузу, као и мониторинг пестицида у храни и у храни за животиње. Истовремено, Управа ради и контролу вируса у малини, односно скрининг везан за потешкоће које имамо приликом извоза малине. Чланови Одбора су у расправи изнели замерке на доношење измена и допуна Закона о безбедности хране а да нису донета подзаконска акта према важећем закону, говорило се о контроли меса и његовој безбедности за употребу на тржишту, односно о конкретним случајевима с којима је упознато руководство Управе за ветерину. Такође, затражене су листе дозвољених и недозвољених супстанци и препарата, а констатовано је да нема помака у управама када су у питању појединачни случајеви и поново је затражена одговорност бившег директора Управе за ветерину. Током расправе је предложено одржавање посебне седнице посвећене овој теми, а било је речи и о ГМО ознакама на производима, посебно увезеном месу, иако је Србија тзв. *GMO-free* земља, о цени хране и њеном квалитету, о мониторингу на резидуе, о раду више института и инспекцијама које контролишу квалитет хране. Након расправе, Одбор је усвојио закључак којим препоручује Министарству пољопривреде и заштите животне средине и Министарству здравља да што пре донесу планска документа у вези с безбедношћу хране, која годинама недостају, и да се утврди кривична одговорност свих који су били задужени за безбедност хране. Одбор даје подршку отклањању свих неправилности и изражава спремност да, у сарадњи са Владом и министарствима, одржи посебну седницу на ову тему. У наставку седнице

Будимир Плавшић, представник Управе за ветерину, детаљно је известио Одбор о вакцинацији против болести плавог језика на територији Србије. Подсетио је на то да је епидемија избила у Србији 2014. године, када је било 644 жаришта болести, да болест захвата говеда, козе и овце, преносе је инсекти, односно комарци, и не преноси се са животиње на животињу. То је досада била болест типична за Афрички континент, а пре пар година се први пут појавила у Европи, додао је Плавшић. Тада је ЕУ донела нова правила заштите, а Србија је још 2009. године своје правилнике ускладила са европским стандардима. У 2015. години Министарство је анализирао ситуацију и, према препорукама Европске комисије, ушло у набавку вакцине, која даје ефекте код оног серотипа који изазива болест. Зато је Управа за ветерину предложила да се набавка вакцина изврши из средстава буџета; спроведен је поступак јавне набавке и увоз два милиона доза. Пошто није био довољан број вакцина, вакцинисало се само тамо где је болест била присутна. Вакцинација је спроведена у новембру 2015. године, а имунитет су животиње стекле у јануару ове године и биће заштићене до августа, односно до краја године. Подручја која су обухваћена вакцинацијом су југ, исток и североисток Србије. Ове године Управа за ветерину ће имати став да је потребно вакцинисати читаву популацију животиња на територији земље, што ће бити предложено надлежном министарству и Влади, закључио је Плавшић. Чланови Одбора су у расправи изнели сумњу у поступак јавне набавке вакцине, говорили су о броју угуинулих животиња по регионима током епидемије, временском интервалу вакцинације како би животиње биле заштићене, раду ветеринарске инспекције на терену, надокнади средстава за вакцинацију, евиденцији броја грла стоке, промени правилника о вакцинацији након набавке вакцина и др.

Након дуже расправе чланови Одбора донели су закључак којим се препоручује да се по питању вакцинације против плавог језика испитају околности да ли је селективна вакцинација била законита и да се изврши ревизија од стране надлежних органа.

Одбор за пољопривреду, шумарство и водопривреду је на седници одржаној у фебруару размотрио актуелну ситуацију у сточарству и откупне цене у свињарству. Након дискусије коју се чланови Одбора водили са представницима Министарства за пољопривреду и заштиту животне средине и члановима Привредне коморе Србије Одбор је усвојио предлог закључка упућен Влади у ком се препоручује задржавање и евентуално повећање износа за прелеване за свињско месо, а да се новац добијен од прелевана пласира у домаће сточарство и подизање конкурентности. Такође, Одбор препоручује да се у циљу очувања производње и цена уведу мере дотације лагера заинтересованим кланицама квартално, за куповину од 10 до 15 хиљада товљеника у висини од 15 до 20 динара по килограму. Увођењем поменутих мере очувала би се стабилност цена и тржишта и допринело већим приходима у порезима на додатну вредност у државној каси. Одбор је, такође, предложио да се преговорима испита могућност и тражи укидање прелевана за јунеће месо. На истој седници чланови Одбора су дискутовали и о покретању иницијативе за репрограм дугова за здравствено осигурање земљорадника са предлогом закључка Влади Републике Србије и одговарајућих поступака у вези с ПИО доприносима за земљораднике. Одбор је донео закључак да се Влади препоручи да донесе закључак о

доприносима о здравственом осигурању земљорадника и да их репрограмира на пет година, с отписивањем камата по плаћеном основном дугу, и да се текућим уплатама, кварталним из претходне године, стекне право овере здравствене књижице и омогући право лечења. На сличан начин, Одбор је предложио да се изменама одговарајућих прописа регулишу и дуговања за доприносе за ПИО земљорадника. На седници је било речи и о подстицајима у пољопривреди, односно уредбама о допуни, где је Одбор донео закључак да се размотри могућност правилнијег и квалитетнијег начина расподеле подстицајних средстава и, по могућству, увећа обим средстава у аграрном буџету.

Одбор за пољопривреду, шумарство и водопривреду је на седници одржаној у априлу размотрио актуелну ситуацију у вези са безбедношћу хране, посебно снабдевања млеком и млечним производима становништва, установа, болница и др. (случај у Новом Саду). Председник Одбора Маријан Ристичевић известио је чланове Одбора да се, по информацијама добијеним од инспектора, дошло до сазнања да је једна приватна млекара неовлашћено снабдевала млеком Клинички центар Војводине. Такође, контролом од 1. априла установљено је да та млекара има само привремено решење, које је истекло још у фебруару, а да је и након тог периода снабдевала млеком поменути клинички центар, истакао је Ристичевић. Он је навео и да нема података да је на том млеку вршена анализа, посебно анализа на афлатоксин, као и да је непознато да ли Завод за млекарство са Новог Београда, са којим поменута млекара има уговор, може да склапа уговоре са приватним млекарима и врши контролу. Такође, у млекари су пронађени и други прехранбени производи, а који потичу од другог произвођача, додао је Ристичевић. У расправи, у којој су учествовали и представници Министарства пољопривреде и заштите животне средине и Управе за ветерину, учесници су истакли да у целом случају има политике, изразили су сумњу у квалитет инспекцијске контроле и забринутост због непостојања контроле квалитета млека којим је снабдеван Клинички центар Војводине, критиковали су рад Управе за ветерину и изразили сумњу у квалитет хране коју конзумирају пацијенти овог клиничког центра. Током расправе истакнуто је да ће Одбор учинити све да се ради више на контроли квалитета и безбедности хране и да прекршаји и кривична дела добију судски епилог. По завршеној расправи Одбор је усвојио Закључак: „Одбор је мишљења да је случај млекарне *Milk Republik* и његовог одговорног лица и понашање дела Управе за ветерину, тј. руководства Ветеринарске инспекције Јужнобачког округа недозвољен и незаконит. Одбор препоручује Влади и Министарству пољопривреде и заштите животне средине да предузму одговарајуће мере разрешења и дисциплинске поступке, а препоручује и надлежном тужилаштву да овако незаконито понашање санкционише и процесуира. Одбор, без обзира што се ради о познатом политичару, бившем покрајинском функционеру Горану Јешићу, не жели да политизује овај проблем“.

...

Одбор за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава, Одбор за правосуђе, државну управу и локалну самоуправу, Одбор за људска и мањинска права и равноправност полова, Одбор за одбрану и унутрашње послове и Одбор за европске интеграције су у периоду децембар 2015 – мај 2016. године размотрили и дали позитивна мишљења о предлозима

преговарачких позиција Републике Србије за Међувладину конференцију о приступању Републике Србије Европској унији за поглавља: 5 – Јавне набавке; 23 – Правосуђе и основна права и 24 – Правда, слобода и безбедност.

...

ЗАЈЕДНИЧКЕ СЕДНИЦЕ ОДБОРА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ

Поводом обележавања Међународног дана особа са инвалидитетом, **Одбор за рад, социјална питања, друштвену укљученост и смањење сиромаштва и Одбор за људска и мањинска права и равноправност полова** у децембру су одржали заједничку седницу на тему „Инклузија особа са инвалидитетом – приступачност и оснаживање“. Потпредседник Народне скупштине је истакао да, према подацима Светске здравствене организације, 15 одсто особа у свету има неки вид инвалидитета, у Србији их је око 800.000, а када се зна да поред саме особе са инвалидитетом проблем има и породица чији је таква особа члан, говори се о преко милион људи у Србији који се суочавају са проблемом, где су најугроженије две категорије – жене и деца. Он је навео да се особе са инвалидитетом суочавају с проблемом приступачности, могућностима за школовање и, касније, запошљавање, те их то сврстава у стање или потенцијално стање сиромаштва, што треба да буде показатељ за креирање амбијента за економски раст и вођење одговорне социјалне политике у друштву и оценио да Србија има релативно добар законодавни оквир, али постоје проблеми у његовој примени.

Љиљана Малушић, заменица председника Одбора за људска и мањинска права и равноправност полова истакла је да је жеља Одбора да се ова питања посматрају са становишта поштовања људских права, на шта особе са инвалидитетом имају право, као и да ће и даље инсистирати на томе да је свака њихова дискриминација недопустива. У наставку рада помоћник министра за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Владимир Пешић упознао је учеснике скупа с активностима Министарства, посебно Сектора заштите особа с инвалидитетом, са постигнутим резултатима и нормативним активностима. Иван Секуловић, координатор за финансијску и техничку помоћ ЕУ у Тиму за социјално укључивање и смањење сиромаштва Владе Републике Србије, представио је предуслове за финансирање и програме подршке особама с инвалидитетом, а Ксенија Миленковић, в.д. директора Канцеларије за европске интеграције, говорила је о питању особа с инвалидитетом из угла европских интеграција, уз осврт на преговарачка поглавља 23 и 19. Светлана Влаховић из Националне организације особа с инвалидитетом и Гордана Рајков из Центра за самостални живот особа с инвалидитетом Србије говориле су о остваривању инклузије у пракси, као и о политичком ангажовању особа с инвалидитетом. У дискусији која је уследила истакнуто је да се инвалидитет може догодити било када и било коме, као и да је број људи с инвалидитетом у сталном порасту. Током седнице било је речи и о законима који се односе на права особа с инвалидитетом и њиховој примени, улози Народне скупштине, процесу инклузије у пракси, опредељености власти за економски развој и стварање повољнијег амбијента зарад боље социјалне заштите и побољшавања положаја особа с инвалидитетом, о конкретним проблемима различитих група особа с инвалидитетом и др. Седници су присуствовали представници више удружења

особа с инвалидитетом и представници НДИ, који је подржао одржавање заједничке седнице два одбора.

•••

Поводом обележавања Међународног дана људских права, у Скупштини АП Војводине одржана је заједничка седница **Одбора за равноправност полова Скупштине АП Војводине и Одбора за људска и мањинска права и равноправност полова Народне скупштине**. Том приликом је истакнуто да, иако је прошло 67 година од потписивања Универзалне декларације о људским правима, и данас може да се констатује да се права гарантована том декларацијом крше у готово целом свету, па и у Србији. Једна од најугроженијих група јесу жене које и даље трпе дискриминацију и насиље. Стога је циљ заједничке седнице организоване на Међународни дан људских права био да се укаже на достигнућа и перспективе у борби против насиља над женама. Када је реч о положају жена у Србији, учесници су истакли да постоји напредак у одређеним областима, како у законодавном, тако и у институционалном смислу, али да ратификација Истанбулске конвенције захтева даље значајне измене у нашем законодавству, те обавезу ефикасног спровођења усвојених закона. Учесници седнице указали су на то да се и тренутно на дневном реду Народне скупштине налазе предлози буџетских прописа који први пут уводе родно буџетирање у наш буџетски систем. Стојанка Лекић, председница Одбора за равноправност полова Скупштине АП Војводине, и Мехо Омеровић, председник Одбора за људска и мањинска права и равноправност полова Народне скупштине, указали су на значај сарадње два одбора и потребу размене искустава, нарочито када је реч о ширењу мреже механизма за заштиту родне равноправности, едукацији у циљу спречавања појаве насиља, пружању ефикасније подршке и заштите жртвама насиља, усклађивању закона са међународним стандардима, као и на економском оснаживању жена и бољој координацији између свих институција у циљу пуног остваривања људских права и сузбијања насиља. Представљени су примери добре праксе која се у Републици и Покрајини примењује у области родне равноправности, али је указано и на недостатке као што је непостојање националне СОС линије. Након заједничке седнице чланови оба одбора присуствовали су уручењу Годишњег признања Покрајинске владе у области равноправности полова Ксенији Влаовић, предузетници и друштвеној активисткињи.

ЈАВНА СЛУШАЊА

У периоду децембар 2015 – мај 2016. године у организацији Одбора за рад, социјална питања, друштвену укљученост и смањење сиромаштва одржана су два јавна слушања, на теме: „Заштита деце у Србији – од закона до спровођења“ и „Дуално образовање у функцији бољег запошљавања – за и против“.

„Заштита деце у Србији – од закона до спровођења“. Весна Ракоњац, председница Одбора за рад, социјална питања, друштвену укљученост и смањење сиромаштва, отворила је јавно слушање и поздравила присутне изневши чињеницу да је велики број деце у Србији угрожен након прошлогодишњих поплава, али и мигрантском кризом која погађа целу Европу. Енди Гут, регионални експерт у области дечје заштите, и Мирела Опреа, генерални секретар организације *Child Pact*, представили су Индекс дечје

заштите и резултате до којих су дошли на регионалном нивоу. Пројекат је покренут у пет земаља: Румунији, Бугарској, Србији, Грузији и Молдавији. Гут је објаснио да Индекс дечје заштите садржи 626 индикатора који мере политику државе и деловање усмерено на бољу заштиту деце. Тамара Лукшић Орландић, независни консултант и Драгана Соћанин, председница Удружења грађана Родитељ говориле су о укупном резултату Индекса дечје заштите за Србију. Он показује да се наша земља налази на трећем од пет места земаља региона, показује да је правни оквир по питању заштите висок, али да недостаје боља координација на националном нивоу, која би омогућила системски приступ заштити деце, бољу координацију политике између националног и локалног нивоа, успостављање интегративних услуга које ће узети у обзир целу породицу и комбинована новчана давања са адекватном подршком и услугама у заједници, и која ће се заснивати на превентивним активностима. Саша Стефановић, директор Мреже организација за децу Србије, нагласио је да је управо родитељство предмет на који треба усмерити пажњу када је добробит деце крајњи циљ и да зато постоји потреба за развојем интензивних услуга за подршку породици и начина увођења ових услуга у систем. Јавном слушању присуствовао је и Предраг Петровић, директор Републичког завода за социјалну заштиту, који је представио доступне податке у области заштите деце и предлоге како да се заштита поспешује.

На јавном слушању истакнуто је да постоји потреба да се у потпуности примењује системски приступ у заштити деце, као и да активности и услуге у заједници буду окренуте ка породицама које су у ризику. На тај начин би се обезбедила боља заштита деце која живе и раде на улици, деце са сметњама у развоју, жртва насиља и злостављања и спречило раздвајање породица.

„Дуално образовање у функцији бољег запошљавања – за и против“. Учесници јавног слушања сложили су се да је образовном систему Србије и привреди неопходан модел дуалног образовања, који ће изнедрити смањење броја незапослених, пре свега младих људи, тешко запошљивих категорија становништва, омогућити функционално повезивање рада и образовања и одговорити на будуће потребе проистекле из слободног кретања радне снаге нашим уласком у ЕУ. Учесници јавног слушања оценили су да је за пуно увођење дуалног модела у образовни и привредни систем потребно дефинисати потребе привреде и ускладити их са образовним профилима, и пре свега донети јасан законски оквир у оквиру ког ће се дефинисати стандарди и евалуирати ефекти дуалног образовања. С тим у вези, најављено је доношење системског закона који ће

Јавно слушање о дуалном образовању

ову област регулисати, али и закона о осигурању од повреда на раду, који ће обухватити безбедност деце за потребе дуалног образовања. Др Весна Ракоњац, председница Одбора за рад, социјална питања, друштвену укљученост и смањење сиромаштва, истакла је да ће искуства европских земаља које већ примењују дуално образовање, као што су Немачка, Аустрија и Швајцарска, бити од помоћи Србији при реализацији овог модела, који је засада на нивоу пилот-пројекта. Она је додала да у Немачкој 80 одсто ђака који се школују по овом моделу након завршене школе нађе запослење код истог послодавца, као и да у Швајцарској постоји више од 150 образовних профила у систему дуалног образовања. Иако дуално образовање промовише углавном трогодишње школовање, оно се може применити на све нивое образовања, додала је Ракоњац и подсетила да данашње јавно слушање треба да подстакне расправу о томе како, између осталог, систем образовања ускладити са потребама привреде у нашој земљи и како смањити незапосленост, пре свега младих. О искуствима и досадашњим резултатима у погледу увођења система дуалног образовања у Србији говорили су представници Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања, Националне службе за запошљавање, школа које реализују пилот-пројекат, Привредне коморе Србије и регионалних комора, невладиног и цивилног сектора, као и међународних организација ГИЗ и КАС. У дискусији која је уследила чуло се да је потребно да свака страна у процесу дуалног образовања нађе свој интерес како он ниједној не би био наметнут, говорило се о формирању кластера по узорима на друге европске земље, ефектима које дуално образовање може имати на дугорочно смањење сиромаштва у земљи, увођењу шире стручне и научне јавности у овај процес, подршци фондација из земаља у којима се дуално образовање спроводи, ефектима дуалног модела да тешко запошљиве категорије становништва, као што су особе са инвалидитетом и др.

Јавно слушања организована су уз подршку УНДП-а и Швајцарске агенције за развој и сарадњу (САЦ) кроз Пројекат „Јачање надзорне улоге и јавности у раду Народне скупштине“.

ПОЧЕТАК РАДА ПОРТАЛА ЗА НАДЗОР НАД ЈАВНИМ ФИНАНСИЈАМА

Одбор за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава представио је 7. децембра у Дому Народне скупштине народним посланицима и јавности Портал за надзор над јавним финансијама. Портал представља софтверски алат којим је обезбеђено повезивање Народне скупштине са постојећим системом у Министарству финансија – Управи за трезор, на начин који народним посланицима олакшава приступ неопходним информацијама и непосредно им омогућава да на једноставан и ефикасан начин прате трошење средстава из буџета Републике Србије и врше надзор над јавним финансијама.

Увођење Портала представљало је посебан изазов за Одбор за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава и Народну скупштину с обзиром на то да народни посланици до увођења Портала нису имали директан приступ информацијама како се троше буџетска средства, односно потребне податке о детаљима извршења јавних прихода и расхода добијали су од Министарства финансија по захтеву, као одговоре на конкретно постављена посланичка питања. Увођењем Портала Одбор је желео да

створи могућност народним посланицима да врше преглед разних система (извора), њихово упаривање и, на основу одређене припреме и организације података, добијање функционалних извештаја и унакрсног приказа података, што ће бити од изузетног значаја за вршење надзора над јавним финансијама од стране Одбора и народних посланика. Увођењем Портала Народна скупштина се сврстала у малу групу националних парламената који на сличан начин врше надзор над трошењем јавних финансија као што су: Парламент Бразила, Парламент Шкотске и Државни збор Републике Словеније.

Почетак рада Портала за надзор над јавним финансијама

На самом почетку израде Портала, у сарадњи са Министарством финансија и Управом за трезор, Одбор је договорио да ће се Портал развијати у више фаза с обзиром на комплексност и свеобухватност јавних финансија и значај јачања надзора Народне скупштине и Одбора над потрошњом јавних средстава. У првој фази, која је представљена 7. децембра, Портал садржи податке о утврђеним апропријацијама буџета за текућу годину по директном кориснику буџета, са приказом учешћа сваког појединачног буџета директног корисника у укупном буџету, као и приказ буџета по планираним средствима по функционалној класификацији и извору финансирања. Поред ових података, Портал садржи и извештаје о извршењу буџета по директним корисницима по апропријацијама, на основу којих ће за потребе народних посланика моћи да се врше унакрсне анализе података о извршењу буџета по директним корисницима. За наредне фазе, које ће се постепено развијати, предвиђено је повезивање Портала с порталима Државне ревизорске институције и Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки, на начин који ће народним посланицима олакшати приступ неопходним информацијама о трошењу буџетских средстава и омогућити им да на једноставан и ефикасан начин прате трошење јавних средстава из буџета и врше надзор над јавним финансијама. Такође, за неку од наредних фаза постоји идеја у вези с јавним исказивањем дуга на Порталу.

Велики део посла завршен је посвећеношћу Радне групе која је формирана у оквиру Одбора за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава, као и представника УНДП, партнера на овом пројекту, и запослених у Служби Народне скупштине, али стварни посао на коришћењу Портала тек предстоји.

Порталу се приступа путем пријаве на интернет страници Народне скупштине www.parlament.rs, уносом корисничког имена и лозинке.

ПРЕЗЕНТАЦИЈЕ, КОНФЕРЕНЦИЈЕ И ПОСЕТЕ

Представници *Парламентарне буџетске канцеларије* представили су 8. децембра у Дому Народне скупштине Предлог закона о буџету Републике Србије за 2016. годину. Парламентарна буџетска канцеларија, која је рад почела 1. децембра, припремила је за потребе Одбора за финансије, републички буџет и контролу трошења јавних средстава анализу Предлога закона о буџету Републике Србије за 2016. годину, чије је најважније налазе презентовала народним посланицима, а који се највише односе на преглед макро и фискалних кретања у 2015. години, као и на пројекцију тих кретања у 2016. години.

УЧЕШЋЕ СТАЛНЕ ДЕЛЕГАЦИЈЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ПРИ ПАРЛАМЕНТАРНОЈ СКУПШТИНИ МЕДИТЕРАНА НА ЈУБИЛАРНОМ ПЛЕНАРНОМ ЗАСЕДАЊУ ПСМ У АЛБАНИЈИ

Стална делегација Народне скупштине при Парламентарној скупштини Медитерана учествовала је на 10. јубиларном пленарном заседању Парламентарне скупштине Медитерана, које је одржано од 18. до 19. фебруара у Тирани, у Републици Албанији. Ово заседање је било организовано у виду три панела високог нивоа, који су се концентрисали на приоритетна питања за Медитерански регион, међу којима су: последице кризе у Сирији и Либији, Блиски исток, борба против тероризма, економска сарадња, климатске промене, цивилна заштита и унапређење људских права, дијалог култура, заштита наслеђа, као и допринос и улога Парламентарне скупштине Медитерана у Медитеранском региону и делотворност парламентарне дипломатије. Делегација Народне скупштине при Парламентарној скупштини Медитерана учествовала је у саставу: шеф делегације Момо Чолаковић и чланови делегације Балша Божовић, Милан Новаковић и Александра Малетић.

УЧЕШЋЕ ШЕФА ДЕЛЕГАЦИЈЕ НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ ПРИ ПС НАТО-А У ПОСЕТИ САРАЈЕВУ

Шеф делегације Народне скупштине у парламентарној скупштини НАТО-а народни посланик Драган Шормаз боравио је од 7. до 8. марта у посети Одбору за цивилну димензију безбедности (Пододбора за демократско управљање) у Сарајеву, у Босни и Херцеговини. Циљ ове посете био је упознавање парламентарца с развојем ситуације на пољу унутрашње и спољне политике Босне и Херцеговине и развојем ситуације у региону Западног Балкана. Поред састанака у Представничком дому и Дому народа Парламентарне скупштине БиХ, учесници ове посете састали су се и с представницима Министарства

одбране и Заједничког штаба оружаних снага БиХ, Министарства безбедности, Министарства спољних послова БиХ, као и са представницима амбасада и цивилног друштва у Босни и Херцеговини.

ДЕЛЕГАЦИЈА НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ НА 91. РОУЗ-РОТ СЕМИНАРУ ПС НАТО-А

Шеф сталне делегације Народне скупштине при Парламентарној скупштини НАТО-а Драган Шормаз учествовао је на 91. Роуз–Рот семинару ПС НАТО-а, који је Парламент Марока заједнички организовао са Специјалном групом за Медитеран и Пододбором за трансатлантске економске односе Одбора за економију и безбедност ПС НАТО-а од 20. до 22. априла у Рабату, у Краљевини Мароко. Током овог скупа разматрани су приоритети унутрашње и спољне политике Краљевине Мароко, заједничка међународна стратегија борбе против безбедносних изазова на Блиском истоку, изазови и стратегије борбе против екстремизма, реформа безбедносног сектора, ситуација у Либији и безбедност у Сахелу, као и суочавање са миграционим токовима и сарадња широм Медитерана. Осим представника Народне скупштине, на 91. Роуз–Рот семинару ПС НАТО-а учествовали су и парламентарци из Авганистана, Азербејдана, Бахреина, Белгије, Босне и Херцеговине, Грчке, Данске, Италије, Јерменије, Јордана, Кипра, Летоније, Литваније, Луксембурга, Малија, Молдавије, Мауританије, Немачке, Норвешке, Пољске, Португалије, Румуније, Словеније, Туниса, Турске, Уједињених Арапских Емирата, Велике Британије, Украјине, Француске, Холандије, Хрватске, Црне Горе, Чада, Чешке, Шведске, Швајцарске и др.

У НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ ОДРЖАН СКУП „ЕКОНОМСКА ДИПЛОМАТИЈА И ЛОБИРАЊЕ У ГЕОСТРАТЕШКОМ ОКРУЖЕЊУ БАЛКАНА“

У Дому Народне скупштине одржан је 24. маја скуп „Економска дипломатија и лобирање у геостратешком окружењу Балкана“. Потпредседник Народне скупштине проф. др Владимир Маринковић изразио је задовољство због посете професора Жака Куваса и могућности размене искустава са професором највећег приватног универзитета у Турској. Он је оценио да је сарадња између Народне скупштине и Друштва лобиста Србије веома добра, додајући да је Србија на добром путу да постане модерна и развијена земља, што је приоритет и Парламента и Друштва лобиста Србије. Током састанка саговорници су разговарали о унапређењу односа Србије и Турске, међународној политици и међународној позицији Србије, могућностима инвестиција из Турске, као и размени искустава у области образовања. Присутнима су се обратили Ненад Вуковић, председник Друштва лобиста Србије, проф. др Ана Бован, декан Факултета за Менаџмент Универзитета Метрополитен и професор Жак Кувас са Билкент универзитета у Турској.

Молитвени доручак

У БЕОГРАДУ ОДРЖАН ПРВИ РЕГИОНАЛНИ МОЛИТВЕНИ ДОРУЧАК

Регионални молитвени доручак, који је у организацији Народне скупштине одржан у Палати Србија, окупио је преко 200 званица из целог света, а порука која је послата јесте да треба ширити мир и толеранцију и продубити сарадњу међу државама у свету и региону.

Молитвеном доручку са темом „Љуби ближњег свог“, који представља још једну у низу иницијатива Републике Србије за регионално помирење и продубљивање односа међу државама, присуствовали су представници Конгреса Сједињених Америчких Држава, Немачког бундестага, Европског парламента, као и представници парламената земаља у региону.

Потпредседник Народне скупштине проф. др Владимир Маринковић захвалио је свима који су својим присуством показали спремност да раде на надградњи и унапређењу односа међу државама.

„Ово је веома важан догађај за Србију и регион, а главни циљ је да заједно изградимо мостове између држава Западног Балкана и народа, и да изградимо нову политику помирења“, рекао је Маринковић.

Он сматра да је то предуслов за даљи економски развој и успостављање бољих политичких и других односа.

„Свима је потпуно јасно да било каква нестабилност једне од земаља на Западном Балкану може да доведе до великих проблема у целом региону, тако да је Србији и свим земаљама у региону од кључног интереса да регион буде стабилан. Данас смо доказали да можемо да ширимо политику толеранције и помирења“, навео је Маринковић.

Министар за рад, запошљавање борачка и социјална питања Александар Вулин истакао је да нема успешне Србије без мирног и стабилног Балкана и да зато политика Србије јесте да са својим суседима има најбољу комуникацију и добре односе.

„Наш регион може да буде пример како различити народи могу да сарађују и проналазе заједничке интересе. Зато је наш однос према суседима срдчан и отворен. Са великим напором смо постигли политичку стабилност, и ми смо пример како она доводи до економске стабилности. Тако ћемо наставити да се понашамо“, поручио је Вулин.

„Нема другог пута, сем пута заједничке вере и молитве у изградњи боље и сигурније будућности“, поручио је шеф посланичке групе Српске напредне странке Зоран Бабић, један од организатора Молитвеног доручка, на пријему који је уприличен у Дому Народне скупштине.

Конгресмен САД Роберт Адерхолт изразио је задовољство због присуства Регионалном молитвеном доручку, подсетивши да је један такав одржан у фебруару ове године у Вашингтону.

„Наш циљ је да разговарамо о свему оном што нас окупља и спаја. Такође, желео бих да вам пренесем поздраве свих мојих колега из САД“, рекао је Адерхолт.

Посланик Парламента Републике Албаније Фатмир Медију рекао је да време оптужби и упирања прстом једних у друге ништа добро није донело и да је време за другачије односе.

„Ми смо овде да разговарамо о сарадњи и просперитету региона. Немамо будућност уколико не радимо заједно и зато ми је веома драго што сам у Београду и желео бих да се поново вратим“, рекао је Медију.

Другог дана Регионалног молитвеног доручка у Дому Народне скупштине одржан је Округли сто на тему „Земље Западног Балкана и борба против тероризма“.

У Београду одржан први регионални молитвени доручак

Потпредседник Маринковић истакао је важност глобалне борбе против тероризма, посебно нагласивши потребу за сарадњом приликом реализације пројеката и иницијатива из региона Западног Балкана, а које тој борби треба да допринесу.

„Земље Западног Балкана морају да дефинишу своју улогу у борби против тероризма, јер се по том питању налазимо на истом путу као и остатак света. Србија је део Европе, са циљем да буде члан ЕУ, па стога желимо да дамо свој допринос у овој борби“, истакао је Маринковић.

О безбедносним приликама у Србији, региону и свету говорили су министар одбране Републике Србије Зоран Ђорђевић и директор полиције Владимир Ребић, који су учеснике округлог стола упознали са карактеристикама тероризма данас, мигрантском кризом као извором тероризма, али и са потенцијалом региона Западног Балкана за допринос међународној борби против тероризма.

Учесници округлог стола сложили су се да је потребно подржати јачање регионалне и међународне сарадње у борби против тероризма, подржати борбу против сиромаштва у региону и зауставити јачање десничарских идеја, које могу бити генератор терористичких аката. Оцењено је да је потребно јачање политичких елита за борбу против тероризма и разбијање везе између корупције, криминала и тероризма. Земље Западног Балкана спремне су за сарадњу у борби против тероризма како на регионалном тако и на међународном плану, имајући у виду да је тероризам данас глобални проблем, закључено је на скупу.

Округли сто „Земље Западног Балкана и борба против тероризма“ окупио је представнике министарстава одбране и унутрашњих послова, директоре полиција и парламентарце из региона, као и представнике Америчког конгреса и Немачког бундестага.

ПС СЕ

16

УСВОЈЕНА РЕЗОЛУЦИЈА О КОСОВУ У САВЕТУ ЕВРОПЕ

Парламентарна скупштина Савета Европе једногласно је усвојила резолуцију Агустина Кондеа о ситуацији на Косову на јануарском заседању ове организације 28. јануара 2016. године. Упркос напорима албанске стране да се из нацрта резолуције избришу делови који истичу потребу формирања Заједнице српских општина, та одредба је већином гласова задржана у резолуцији. Поред осталог, резолуција констатује да је захтев Косова за чланство у Унеску одбијено, као и да се користе постојећи механизми сарадње приштинских власти преко Унмика са Интерполом и Еулексом.

„Ово је важна победа за делегацију Србије. Уложили смо све напоре да задржимо формулације које иду нама у корист. Месецима смо радили на томе и труд се исплатио. Албанска страна се значајно ангажовала и активно тражила подршку држава које су признале независност Косова и Метохије да се текст нацрта резолуције измени. Ипак, то није било довољно и добили смо резолуцију какву смо желели“, истакла је шефица српске делегације у Парламентарној скупштини Савета Европе Александра Ђуровић.

Допринос усвајању повољне резолуције пружили су сви чланови делегације. У дебати је, поред Александре Ђуровић, учествовао и проф. др Жарко Обрадовић, који је, између осталог, истакао: „Србија је посвећена миру, дијалогу, демократији, владавини права. У интересу будућности и са жељом да се унапреди стање на Косову и положај Срба и других неалбанаца, Београд је потписао споразум са Приштином у Бриселу. Нажалост, витални елементи тог споразума, као што је Споразум о оснивању Заједнице

српских општина, још увек нису спроведени“. Професор Обрадовић је похвалио статусно неутрални приступ који је известилац применио у изради резолуције и указао на насиље над Србима и бројне друге негативне појаве на Косову.

УЧЕШЋЕ ЧЛАНА ОДБОРА ЗА СПОЉНЕ ПОСЛОВЕ НА ПАРЛАМЕНТАРНОМ СЕМИНАРУ О ЕВРОПСКОЈ БЕЗБЕДНОСТИ

Члан Одбора за спољне послове Народне скупштине Драган Шормаз учествовао је на парламентарном семинару „Изазови европске безбедности: парламентарне перспективе и одговори“, који је у периоду од 15. до 17. фебруара одржан у Вилтон парку у Великој Британији, у организацији Британске групе у Интерпарламентарној унији. Главне теме које су биле разматране током овог скупа обухватале су национално прилагођавање на повећане безбедносне изазове, ризике и претње европској безбедности, посебно оне које се тичу хибридног ратовања, као и разматрање будућности европске безбедносне политике. Том приликом, народни посланик Драган Шормаз одржао је излагање на тему националног прилагођавања хибридним претњама безбедности.

СУСРЕТ КОМЕСАРА ЗА ХУМАНИТАРНУ ПОМОЋ И УПРАВЉАЊЕ КРИЗАМА ХРИСТОСА СТИЛИАНИДЕСА И ПОТПРЕДСЕДНИЦЕ СКУПШТИНЕ ГОРДАНЕ ЧОМИЋ

На маргинама Зимског заседања ПС ОЕБС-а, 25-26. фебруара 2016. године, одржан је састанак Гордане Чомић, известиоца Трећег комитета ПС ОЕБС-а и члана делегације Народне скупштине у ПС ОЕБС-а и Христоса

Стилианидеса, европског комесара за хуманитарну помоћ и управљање кризама. Током састанка саговорници су разменили ставове и искуства у погледу мигрантске кризе и целокупне ситуације на Блиском истоку, изразили забринутост због подељености земаља ЕУ, али и недостатка институционалних капацитета Европске уније за решавање овог проблема. Комесар Стилианидес је током разговора похвалио Србију и захвалио се на одличној сарадњи са нашом земљом у оквиру својих надлежности. Разматрани су и даљи видови сарадње, као и механизми који се успостављају на нивоу ЕУ како би се на што бољи начин одговорило изазовима које са собом носи мигрантска криза, као што су питање безбедности, сигурности грађана земље пријема али уједно и поштовања слободе кретања миграната.

Гордана Чомић је током сусрета истакла да велики проблем представља и чињеница да у Сирији још увек није познато ко су релевантни актери за преговарачки процес, што је предуслов да надлежне институције ЕУ планирају услове за повратак избеглица и миграната уз неопходну сарадњу с међународним актерима попут САД и Русије. „Аспект људских права се не сме испустити из вида приликом преузимања било каквих активности. У том смислу, покушај појединих ЕУ земаља да шаљу негативне поруке о пружању подршке избеглицима и мигрантима под аргументом страха по безбедност њихових грађана свакако отежава решавање мигрантске кризе“, указала је Чомићева.

ЗАПАЖЕНО УЧЕШЋЕ ДР МИЛОРАДА МИЈАТОВИЋА НА ЗАСЕДАЊУ ИНТЕРПАРЛАМЕНТАРНЕ УНИЈЕ

Др Милорад Мијатовић представљао је Народну скупштину на заседању Интерпарламентарне уније у Лусаки у Замбији, која је одржана од 19. до 23. марта 2016. године. Члан наше сталне делегације у ИПУ учествовао је у генералној дебати на тему „Подмлађивање демократије, давање гласа младима“ и сусрео се са великим бројем високих парламентарних званичника. У дебати је др Мијатовић истакао да се млади у Србији суочавају са бројним проблемима, као што су економска неизвесност и немогућност запошљавања. Оценио је да је остварен значајан помак у унапређењу улоге младих у погледу политичке партиципације и заступљености у Парламенту као одраз већег учешћа младих у политичком животу Србије. Закључио је да младе треба охрабрити да предузму одговорност и демократију узму у своје руке како би је уредили по својој мери, што је од пресудног значаја за виталност сваког демократског друштва.

Др Милорад Мијатовић се на маргинама заседања сусрео са председницима парламената Замбије и Бутана, као и шефовима делегација Јапана, Уганде, Русије, Белорусије и Словеније, а остварени су и бројни други неформални контакти, током којих су представљени наши спољнополитички приоритети и ставови по питању Косова и Метохије.

ПОСЕТА ДЕЛЕГАЦИЈЕ ПАРЛАМЕНТАРНЕ СКУПШТИНЕ НАТО-а

Делегација Одбора за цивилну димензију безбедности, и то Пододбор за демократско управљање, Парламентарне скупштине НАТО-а, коју је предводио потпредседник ПС НАТО-а лорд Томас Мајкл Џоплинг, боравила је у посети Републици Србији од 9. до 10. марта 2016. године.

У посети је учествовало 30 парламентарца из 13 држава чланица ПС НАТО-а (Грчка, Италија, Летонија, Литванија, Немачка, Пољска, Португалија, Уједињено Краљевство, Хрватска, Шпанија) и придружених чланица ПС НАТО-а (Босна и Херцеговина, Грузија, Црна Гора).

Посета парламентарца имала је за циљ упознавање с актуелном ситуацијом у нашој земљи, односно приоритетима РС на пољу унутрашње, спољне и безбедносне политике, европским интеграцијама, мигрантском кризом, као и развојем геополитичке ситуације у региону Западног Балкана. На основу ове посете, којој је претходила и посета Босни и Херцеговини, известилац Одбора за цивилну димензију безбедности ПС НАТО-а припремиће извештај, који ће бити разматран на пролећном заседању ПС НАТО-а у Тирани.

У Народној скупштини Републике Србије парламентарци ПС НАТО-а водили су разговоре с потпредседником Скупштине мр Игором Бечићем, члановима Одбора за одбрану и унутрашња питања, Одбора за спољне послове и Одбора за европске интеграције, као и Драганом Шормазом, шефом, и члановима сталне делегације при ПС НАТО-а.

Ван Народне скупштине делегација је водила разговоре са председником Владе Александром Вућићем, првим потпредседником Владе и министром спољних послова Ивицом Дачићем, министром одбране Зораном Ђорђевићем, министром унутрашњих послова др Небојшом Стефановићем и министром без портфеља, задуженим за европске интеграције Јадранком Јоксимовић. Делегација је, такође, посетила привремени прихватни центар за мигранте у Адашевцу у пратњи министра за рад, запошљавање, борачка и социјална питања Александра Вулина.

17

ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ

ОДБОРИ ЗА ЕВРОПСКЕ ПОСЛОВЕ ДРЖАВА ЧЛАНИЦА ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ ПОДРЖАЛИ ОТВАРАЊЕ ПРВИХ ПРЕГОВАРАЧКИХ ПОГЛАВЉА СА СРБИЈОМ

Делегација Одбора за европске интеграције, у чијем су саставу били Александар Сенић, председник Одбора, и две чланице, Душица Стојковић и Катарина Шушњар, учествовала је на 54. пленарном састанку Конференције одбора за европске послове парламената држава чланица Европске уније (КОСАК), који је одржан у Луксембургу 1. децембра 2015.

54. пленарни састанак Конференције одбора за европске послове парламената држава чланица ЕУ, 1. децембар 2015.год, Луксембург

Једна од тема о којима се расправљало била је политика проширења ЕУ. Симон Морду, директор у Генералном директорату ЕК за суседску политику и проширење, истакао је да је Србија у претходној години постигла значајне напретке у економским реформама, владавини права и борби против корупције, као и у дијалогу Београда и Приштине. Најавио је отварање поглавља 35 и 32 у децембру, на међународној конференцији.

Подршка је стигла и од председника Одбора за европске послове Парламента Немачке Гинтера Крихбаума, који је истакао да је Бундестаг дао зелено светло и да ће, поред наведених, бити отворена и поглавља 23 и 24, јер Србија, њене институције и реформски процеси који су у току завређују велико поверење.

С наше стране, Александар Сенић је изразио уверење да су отклоњене све препреке за отварање првих поглавља крајем ове године и да очекује подршку држава чланица ЕУ у припремама за приступање. Мигрантска криза је такође била једна од тема разговора, као и појачана контрола спољних граница ЕУ. Делегација Народне скупштине је и овом приликом истакла све активности и напоре које чине надлежне институције Републике Србије у борби с повећаним приливом миграната и проналажењем решења за превазилажење актуелне избегличке кризе. Закључено је да је неопходно заједнички радити и убрзо пронаћи свеобухватно решење на нивоу Уније.

ОДМАХ НАКОН ОТВАРАЊА ПРВИХ ПРЕГОВАРАЧКИХ ПОГЛАВЉА ДЕЈВИД МЕКАЛИСТЕР ДОШАО У СРБИЈУ

Дејвид Мекалистер, извештач Европског парламента, дошао је у посету Србији 21. децембра, непосредно након Друге међувладине конференције одржане у Бриселу, на којој су отворена прва преговарачка поглавља у процесу преговарања о чланству Србије у ЕУ.

Одбор за Европске интеграције и Дејвид Мекалистер

Мекалистер се састао са члановима Одбора за европске интеграције, међу којима су били др Нинослав Гирић, Душица Стојковић, др Александра Томић, Весна Марковић, Гордана Чомић, Елвира Ковач, Драган Шормаз и Наташа Вучковић, као и председник Парламентарног одбора за праћење процеса стабилизације и придруживања др Владимир Орлић.

Овом приликом Мекалистер је члановима Одбора, али и Владе, одао признање за досадашњи рад и упутио честитке поводом отварања поглавља 32 и 35, уз истицање подршке коју је Европски парламент спреман да пружи Србији

при отварању осталих поглавља. Мекалистер је посебно похвалио поступање Србије у актуелној мигрантској кризи, као и поступање током преговора са Приштином, оцењујући да је тај дијалог допринео отварању Поглавља 35.

ЧЛАНОВИ ОДБОРА ЗА ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ ОДРЖАЛИ САСТАНАК СА ЕУ ТРЕНИНГ ГРУПОМ ИЗ РЕПУБЛИКЕ УКРАЈИНЕ

У циљу размене међусобних искустава, 29. јануара 2016. године одржан је у Дому Народне скупштине састанак чланова Одбора за европске интеграције са представницима ЕУ тренинг-групе из Републике Украјине. Посету је организовала Немачка организација за техничку сарадњу (ГИЗ).

Учесници су се интересовали за процес хармонизације законодавства, а водила се и дискусија о најзначајнијим питањима недавно отворених поглавља у преговорима са Европском унијом.

ОДРЖАН 54. КОСАК

Састанак председавајућих парламентарних одбора за европске послове парламената Европске уније – КОСАК одржан је 7. и 8. фебруара 2016. године у Хагу, у оквиру парламентарне димензије холандског председавања Савету Европске уније.

На састанку су учествовали представници 28 земаља чланица Европске уније, Европског парламента, као и земаља кандидата за чланство у Европској унији. Поред тога, као гости, учествовали су и представници Европске комисије, Европског савета, Грузије, Исланда, Норвешке и Швајцарске. У делегацији Одбора за европске интеграције Народне скупштине Републике Србије били су Александар Сенић, председник Одбора и Весна Марковић, чланица Одбора.

На састанку се расправљало о улози националних парламената у доношењу одлука на нивоу Европске уније, представљени су приоритети холандског председавања и Програм Европске комисије за 2016. годину. Утврђен је и предлог дневног реда за 55. Конференцију КОСАК-а, која ће бити одржана у јуну ове године у Хагу.

ФРАНЦУСКА ЈЕ ИСКРЕНИ ПАРТНЕР СРБИЈЕ НА ЊЕНОМ ЕВРОПСКОМ ПУТУ

Чланови Одбора за европске интеграције и Одбора за спољне послове састали су се 2. марта у Дому Народне скупштине са делегацијом Одбора за европске послове Националне скупштине Француске, коју предводи председница Одбора Данијел Ороа (Danielle Auroi).

Председница Одбора за европске послове Националне скупштине Француске Данијел Ороа истакла је и лично задовољство због отварања преговарачких поглавља и нагласила да је Француска искрени партнер Србије на њеном европском путу. Такође је похвалила реакцију Србије у суочавању са мигрантском кризом и повећаним приливом избеглица.

Одбор за европске интеграције, ком је поверена улога разматрања преговарачких позиција по преговарачким поглављима, озбиљно је приступио том задатку. Александар Сенић је истакао да томе у прилог најбоље сведочи увођење цивилног сектора у овај процес, што је резултирало

оснивањем Националног конвента за Европску унију, који броји око 600 организација цивилног сектора, које су укључене у разматрање преговарачких позиција.

Питања која су покренули чланови француске делегације односила су се на чланство Србије у НАТО-у и односе Србије и Русије. Напошетку, истакнут је значај неговања и јачања традиционално добрих односа Србије и Француске.

ДОБРА САРАДЊА СРБИЈЕ И НАТО АЛИЈАНСЕ У ОКВИРУ ПРОГРАМА ПАРТНЕРСТВО ЗА МИР НАСТАВЉА СЕ И У БУДУЋНОСТИ

Чланови Одбора за спољне послове, Одбора за одбрану и унутрашње послове, Одбора за европске интеграције и чланови сталне делегације Народне скупштине при ПС НАТО-а разговарали су 9. марта у Дому Народне скупштине са делегацијом Одбора за цивилну димензију безбедности ПС НАТО-а, коју предводи лорд Томас Мајкл Џоплинг (Lord Thomas Michael Jorling), потпредседник ПС НАТО-а и председник Пододбора за демократско управљање Одбора за цивилну димензију безбедности ПС НАТО-а.

Лорд Томас Мајкл Џоплинг рекао је овом приликом да се од НАТО-а и ЕУ очекује да остану посвећени овом региону и подрже преговоре Србије о придруживању ЕУ. Од националних политичара очекује се да покажу дух компромиса за реформе и искорењивање корупције. Обећао је пуну подршку Влади Србије у борби против корупције и похвалио изузетан напредак, који, између осталог, показују и најновији подаци Светске банке. Џоплинг је такође рекао да се нада да ће тенденција ка нормализацији односа Београда и Приштине постојати и у будућности.

Посебна пажња у току разговора посвећена је улози Народне скупштине у процесу придруживања ЕУ и сарадњи са Алијансом, усклађивању спољне политике Србије са спољном политиком ЕУ, улози Србије у решавању мигрантске кризе, односу грађана према Алијанси и имплементацији Бриселског споразума...

ПОТВРЂЕНА ПУНА ПОДРШКА НЕМАЧКОГ БУНДЕСТАГА ДАЉЕМ НАПРЕТКУ СРБИЈЕ У ПРОЦЕСУ ПРЕГОВОРА СА ЕВРОПСКОМ УНИЈОМ

Чланови Одбора за европске интеграције разговарали су 22. марта у Дому Народне скупштине са председавајућим Одбору за односе са ЕУ Немачког бундестага Гинтером Крихбаумом (Gunther Krichbaum) о отварању нових преговарачких поглавља са ЕУ и улози Одбора током дефинисања преговарачке позиције Србије.

Председавајући Одбору за односе са ЕУ Немачког бундестага Гинтер Крихбаум поздравео је почетак преговора Србије и ЕУ отварањем првих поглавља и истакао да је сигуран у то да ће се наредна два поглавља, 23 и 24, отворити у наредном периоду.

Крихбаум је истакао да треба имати на уму да разлози за то што Хрватска није дала сагласност за њихово отварање нису европски већ билатерални и изразио уверење да Хрватска неће бити заинтересована да блокира њихово отварање када је 27 других чланица ЕУ дало сагласност. Он је оценио као неприхватљиво да земље ЕУ користе своју јачу преговарачку позицију за остваривање интереса на рачун ЕУ, односно Србије у овом случају.

Члан Одбора Иван Бауер захвалио је посланику Крихбауму

на личном заузимању за европски пут Србије и затражио од колега из ЕУ да подсети Хрватску на резолуцију њеног Сабора, која позива да се билатерални односи решавају независно за процес придруживања. Такође, он је упутио апел да се парламентарна сарадња Народне скупштине и Бундестага унапреди.

КОНФЕРЕНЦИЈА ПАРЛАМЕНТАРНИХ ОДБОРА ЗА ЕВРОПСКЕ ИНТЕГРАЦИЈЕ ОДРЖАНА У САРАЈЕВУ

Делегација Одбора за европске интеграције Народне скупштине Републике Србије учествовала је на 12. Конференцији парламентарних одбора за европске интеграције земаља обухваћених процесом стабилизације и придруживања Југоисточне Европе (КОСАП), која је одржана у Сарајеву 8. априла 2016. године.

У саставу делегације били су: Александар Сенић, председник Одбора и Љубиша Стојмировић, члан Одбора. На конференцији су учествовале и делегације одбора парламената чланица Републике Албаније, Босне и Херцеговине, Црне Горе и делегације одбора парламената Републике Хрватске и Републике Турске у својству госта.

Домаћин састанка била је Парламентарна скупштина Босне и Херцеговине, а на дневном реду су биле теме интензивнијег економског развоја и напретка ка Европској унији, импликације избегличке кризе на регион и проналажење регионалног одговора на глобални проблем тероризма.

Састанак је завршен усвајањем заједничке изјаве. Током Конференције расправљало се и о наредним корацима у вези са раније усвојеном иницијативом за успостављање Парламентарног форума у оквиру Берлинског процеса.

Председавајући и домаћин наредне, 13. Конференције КОСАП-а биће Парламент Републике Македоније.

У БРИСЕЛУ ОДРЖАН ТРЕЋИ САСТАНК ОДБОРА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ СПОРАЗУМА О СТАБИЛИЗАЦИЈИ И ПРИДРУЖИВАЊУ ЕВРОПСКЕ УНИЈЕ И СРБИЈЕ

Трећи састанак Одбора за спровођење Споразума о стабилизацији и придруживању Европске уније и Србије одржан је у Бриселу 12. априла. У име Народне скупштине састанку је присуствовао копредседавајући заједничком Парламентарном одбору за стабилизацију и придруживање ЕУ–Србија др Владимир Орлић.

Истакнуто је да је Србија показала изузетну солидарност и спремност за учешће у решавању актуелне мигрантске кризе, као и посвећеност сарадњи у преговорима са Приштином.

Орлић је информисао присутне о законодавним и надзорним активностима Народне скупштине, радних тела и самих народних посланика у претходној години. Посебан акценат стављен је на расправу о законским предлозима, укључивању представника удружења грађана у законодавни и надзорни процес и улози Народне скупштине у процесу преговора са Европском унијом. Изражено је задовољство повећаним учешћем радних тела Народне скупштине у разматрању преговарачких позиција и акционих планова, као и сталним дијалогом са представницима удружења грађана.

У наставку се разговарало о реформи јавне управе и

јавних финансија, локалној самоуправи, регионалној сарадњи, спољној и безбедносној политици, да би се потом повела дискусија о испуњењу економских критеријума и имплементацији Споразума о стабилизацији и придруживању.

Трећи састанак Одбора за спровођење споразума о стабилизацији и придруживању ЕУ и Србије

ЗАШТИТА ПРАВА МАЛОЛЕТНИХ МИГРАНАТА ЈЕДАН ОД ГЛАВНИХ ПРИОРИТЕТА ПРОЦЕСА САРАДЊЕ ЈУГОИСТОЧНЕ ЕВРОПЕ

У оквиру редовних активности у Парламентарној скупштини Процеса сарадње у Југоисточној Европи (ПСУЈИЕ), у Тирани је 8. и 9. априла одржан састанак Генералног одбора за социјални развој, образовање, истраживање и науку, чија је централна тема била заштита права деце у мигрантским кретањима.

Чланица наше делегације Олена Папуга истакла је да је Република Србија усвојила Инструкцију о поступању центара за социјални рад и установа социјалне заштите за смештај корисника у обезбеђивању заштите и смештаја малолетних миграната без пратње, као и Акциони план Министарства за рад, запошљавање, борачка и социјална питања за реаговање у пружању помоћи, подршке и заштите малолетних миграната без пратње одрасле особе.

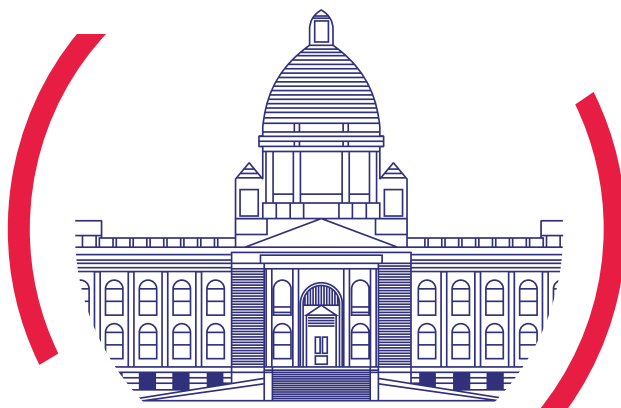
Поред усвајања формалних докумената, Република Србија чини све што је у њеној моћи да мигрантима пружи сву потребну помоћ и заштиту, како по питању смештаја, здравствене заштите, помоћи у храни и лековима, тако и у пружању свих потребних информација о поступку азила, а чак су ангажовани и додатни теренски радници за рад са децом.

Све земље које се суочавају с мигрантским кретањима имају обавезу да се постарају да права деце, укључујући и децу у покрету буду загарантована и поштована у складу са Конвенцијом о правима детета. Учесници су се сложили да је неопходно имати у виду да ова деца беже од рата и сукоба, тако да је све ужасе којима су изложена тешко и замислити.

Стога адекватна помоћ и подршка овој деци, као и константно вођење дебате како би се јавност држала будном и даље остаје један од приоритета учесница Процеса сарадње у Југоисточној Европи.

Други састанак Генералног одбора за социјални развој, образовање, истраживање и науку, 8. и 9. април, Тирана

Из библиотеке

Љиљана Р. Марковић, Радомир М. Ђуровић:
Правни систем Јапана; Београд: Либер, 2011

Књига „Правни систем Јапана“ уводи читаоце у вековима дугу правну традицију Јапана дајући при томе исцрпан преглед најзначајнијих догађаја у конституисању јапанске државности. Развој јапанског права посматра се из угла културне посебности ове острвске земље, њене по много чему јединствене традиције и начина поимања сопственог идентитета.

Након уводног дела, у ком су представљене културне особености јапанског друштва, аутори излажу основне идеје које су водиле стварању јапанске државе од краја II века пре нове ере, преко појаве првих правних извора, развоја права у феудалној држави (од VII века до шездесетих година XIX века) све до савременог Јапана. Посебна пажња посвећена је развоју јапанског права у последњих 140 година.

На студиозан начин представљени су извори јапанског права кроз дуги низ векова, као и посебан значај обичајног права. Аутори наводе тумачења појединих правних аката, а у књигу су уврштени и преводи историјских текстова (Устав принца Шотокуа, Устав Јапанске царевине из 1889. године) као и текст важећег Устава Јапана, који је ступио на снагу 1947. године, Грађанског законика Јапана из 1896. и 1898. године и Трговинског законика Јапана из 1899. године, који је последњи пут измењен 1990. године. Поред тога, исцрпно је представљен начин функционисања државне управе данашње јапанске државе.

Модернизација јапанске државе у деветнаестом веку оличена је и у тражењу узора у правним системима европских држава, те је тако кодификација грађанског права у Јапану текла под снажним утицајем европске правне традиције. Ипак, сви утицаји других цивилизација сусретали су се с дубоко утемељеним друштвеним обичајима и неминовно су се суочавали с могућим неприхватањем. Гистав Боасонад (Gustave Boissonade, 1825 – 1910), угледни француски правник и професор универзитета, кога је јапанска влада 1873. године ангажовала као саветника на изради закона и другим правним и саветодавним задацима, радио је упоредо са јапанским правницима скоро четврт века на изградњи правних института јапанске царевине. Поред изузетно занимљивог приказа Боасонадовог доприноса развоју јапанског права и државних институција, аутори указују на

сличности између јапанског Грађанског законика из 1890. године који је он саставио и Општег имовинског законика за Књажевину Црну Гору из 1888. године који је сачинио професор Валтазар Богишић. Заједнички узор био је систем Наполеоновог кодекса из 1804. године. Према мишљењу аутора, иако је Боасонадова верзија законика значајно ревидирана услед снажног отпора опозиције у тадашњем јапанском политичком животу, и у следећој верзији, која је за узор имала немачко законодавство, препознатљив је утицај Општег имовинског законика за Књажевину Црну Гору.

Као што књига започиње образлагањем основних одлика јапанске културе, тако се и завршава табеларним прегледом у којем су наведени најзначајнији периоди и културне епохе јапанске историје. Аутори на изузетно успешан начин указују на преплитање културе и традиције са изградњом државних институција и законодавства. Такође, наведена је и опсежна библиографија коришћене литературе.

Књига „Правни систем Јапана“ је, извесно, дело трајне вредности, које ће својим читаоцима омогућити продубљено упознавање с историјом Јапана и уједно омогућити боље разумевање савременог Јапана.

21

Изложба традиционални мурали Африке

ИЗЛОЖБА ТРАДИЦИОНАЛНИ МУРАЛИ АФРИКЕ

22

У сарадњи са Музејом афричке уметности, у централном холу Дома Народне скупштине 8. децембра 2015. године, председница Народне скупштине Маја Гојковић отворила је изложбу „Традиционални мурали Африке“ ауторке Наташе Његовановић Ристић. Присутнима су се обратили амбасадор Краљевине Мароко Њ.е. Абдалах Загур и директорка Музеја афричке уметности Марија Алексић.

Афрички мурали као уметничка форма, представљају вековну традицију, а по изузетним ликовним доменима издвајају се остварења уметника народа Нигерије, Буркине Фасо, Јужноафричке Републике. Специфично је то, да ова дела сваке године изнова настају, јер их киша спира. Афрички муралисти осликавају зидове кућа попут сликарских платна својим специфичним уметничким изразом, који садржи истовремено елементе традиционалног канона и духа модерног.

ИЗЛОЖБА „ДЕЛИМО ЕВРОПСКЕ ВРЕДНОСТИ У СВЕТУ, ДРАГО НАМ ЈЕ ДА УПОЗНАМО ЕУ!“

Поводом 40 година програма посета Европској унији (ЕУВП), 16. децембра отворена је изложба „ДЕЛИМО ЕВРОПСКЕ ВРЕДНОСТИ У СВЕТУ, ДРАГО НАМ ЈЕ ДА УПОЗНАМО ЕУ!“.

Изложбу су отворили потпредседник Народне скупштине проф. др Владимир Маринковић и амбасадор Мајкл Давенпорт, шеф Делегације Европске уније у Републици Србији, у централном холу Дома Народне скупштине. Изложено је 16 панела са фотографијама из читавог света које промовишу највеће вредности као што су демократија, достојанство, једнакост, слобода изражавања, мир, толеранција, поштовање.

Програм посета Европске уније (europa.eu/euwp) основали су Европска комисија и Европски парламент 1974. године и од тада је у њену учествовало преко 4.000 посетилаца из целог света. Циљ овог програма је да младим лидерима кључних подручја, или онима који ће то тек постати у области управљања, политике, медија, актерима цивилног друштва, професорима и др., омогући вишедневну посету институцијама ЕУ у Бриселу, како би се упознали са њиховим радом и начином функционисања.

Међу учесницима програма су, између осталих, и многи истакнути лидери у разним областима, чланови парламената, дипломате, уредници медија, судије, министри и један председник владе.

Од 2001. године до данас у ЕУВП програму учествовало је 35 појединаца из Србије, чије су фотографије такође биле изложене.

Изложба „ДЕЛИМО ЕВРОПСКЕ ВРЕДНОСТИ У СВЕТУ, ДРАГО НАМ ЈЕ ДА УПОЗНАМО ЕУ!“

ОДРЖАН ЕВРОПСКИ ЋАЧКИ ПАРЛАМЕНТ

У организацији Центра за науку и иновације „Тачка пресека“ одржан је програм међународног пројекта „Европски ђачки парламент“ од 9. до 12. априла у Дому Народне скупштине. Учествовало је преко 100 ученика средњих школа из целе Србије. У тродневним радионицама на тему „Будућност људског бића“, ученици су у сарадњи са стручњацима дискутовали и симулирали рад парламента, припремали предлоге, водили дебату на основу научних чињеница. На завршној скупштинској дебати, ученици су представили рад кроз „резолуцију“, коју ће петочлани тим ђака представљати на Европској парламентарној ђачкој конференцији, 2016. године у Манчестеру.

Присутне је у име организатора поздравила председница организације *Intersection* Александра Дреџун, а са ђацима су разговарали народни посланици др Владимир Орлић и Балша Божовић.

ИЗЛОЖБА „ПРОЛАЗНИЦИ – ЦИЛЕ БЕОГРАДУ“

Поводом манифестације „Дани Београда“, која се сваке године одржава у периоду од 16. до 19. априла, ове године је у Народној скупштини организована изложба Милана Цилета Маринковића *Пролазници – Циле Београду*, коју је отворила председница Народне скупштине Маја Гојковић. На изложби је било представљено 22 дела великих формата насталих у протекле две године у Београду. Изложба је инспирисана животом метрополе, слави живот Београда, његове боје и мирисе и лица пролазника, као што је на отварању навела председница Народне скупштине Маја Гојковић.

Милан Маринковић Циле један је од најеминентнијих српских сликара, с јасно испољеном ликовном физиономијом кроз логичну нит стваралачког развоја. Уврштен је међу најзначајније носиоце савременог сликарства код нас. Добитник је многобројних престижних признања, а своја дела излагао је на више од сто самосталних и преко две стотине педесет групних изложби у Србији и региону, Француској, многим европским земљама и САД.

проф. др ЉУБИША СТОЈМИРОВИЋ

Посланичка група
Посланичка група Српска напредна странка

Занимање
професор универзитета

Датум потврђивања посланичког мандата
16.04.2014.

Место пребивалишта
Београд

Чланство у одборима:
Одбор за административно-буџетска и мандатно-имунитетска питања, Одбор за европске интеграције, Одбор за образовање, науку, технолошки развој и информатичко друштво (заменик председника), Одбор за спољне послове

Представљамо

24

1. Који су Вам омиљени писци, да ли их имате?

Свако од нас има своје омиљене ауторе и писана дела којих се радо сећа. Као основац волео сам да читам Александра Диму и нашег чувеног Бранка Ћопића и дивио се њиховим јунацима. Касније сам читао дела Ернеста Хемингвеја и Ериха Марија Ремарка, али свакако су најјачи утисак на мене оставила дела руских класика, посебно Достојевског, који је, нема сумње, најбољи тумач људске психе, и нашег великог Боре Станковића, који је на изузетно упечатљив и сликовит начин приказао живот врањског краја. Моја романтична душа није могла да одоли ни Јесењину и његовим песмама, као ни поезији наших аутора Ракића, Змаја, Диса, Пере Зупца и др.

2. Налазите ли времена да читате?

Ако нешто желите и волите, увек ћете наћи времена да то остварите. Тако је и са читањем. Многи своју ману правдају да им време не дозвољава да нешто прочитају и да су посвећени својим свакодневним пословима и зато не стижу ништа да прочитају. Ја им саветујем да макар десет минута дневно издвоје и прочитају неки стих или неку од мисли великана из наше богате прошлости. Ако не читам, ја често изрецитијем понеки стих из „Мостарских киша“ или Дисове песме „Можда спава“, а често себе и друштво почастим Миткетовим монологом из „Коштане“.

3. Да ли сте имали хероје/узоре у детињству, имате ли их сада и које?

У људској нарави је да увек имамо некога ко нам је узор и с ким волимо да се поредимо. Некоме су хероји спортисти попут Новака, некоме естрадне звезде, понеки политичар или утицајни пословни људи. Велика несрећа је у томе што су људи данас већином окренути материјалном, а запостављају духовно. На срећу, има и оних који из љубави раде свој посао и који су свесни своје визије да су ту да би помогли другима да лакше преброде препреке које су пред њима. То су, по мени, прави хероји. Ако треба да их наведем, то су, у првом реду, просветни и здравствени радници, који у већини часно обављају свој посао и на тај начин стварају могућност да као нација остваримо циљеве који су пред нама. Услови у којима они раде далеко су од жељених, али њихова љубав и свест све то надокнађују.

4. Шта некога чини херојем?

Ја мислим да је то срце. Херој може бити само онај човек који има срце и који је спреман све да жртвује да би некоме било боље. Чест је случај да се за некога каже да нема срце, што

указује на то да је саможив, да га нико не интересује и да нема осећај да некоме треба помоћи. Велика дела су увек остваривали они који су имали срце. Сетимо се само Милоша Обилића, Мајке Југовића, Стевана Синђелића и хиљада знаних и незнаних људи великог срца, који су се жртвовали да бисмо ми данас били ту где јесмо. Зато своја покољења морамо од малих ногу учити да воле своју земљу и свој народ и да имају једно али велико срце, које увек куца за ту земљу и сав наш народ.

5. Како изгледа један Ваш дан ван НСРС?

Ја нисам од оних који раде двадесет сати дневно. Ако нема седнице, у Скупштини сам сваког дана од 7.30 до 13.00 часова. Време после Скупштине користим за своје усавршавање и дружење са породицом и пријатељима. Имам четворо деце и седморо унучића, велику породицу. Ми практикујемо да се често окупимо и, уз мало спортских активности (одбојка, фудбал) и много приче, видимо ко како живи и има ли неких проблема, па ако треба, једни другима и помогнемо. Ни пријатеље не запостављам, јер пријатељство је као цвеће, треба га неговати. Остане мало времена и за понеку шетњу Миријевом или одлазак у Гроцку и Борчу, разговор са грађанима и њихове добронамерне савете или неки од захтева. Нема ме на Фејсбуку и друштвеним мрежама, лакше ми је овако лицем у лице.

6. Шта се мења када неко постане народни посланик?

Зависи од човека. Код некога се много тога промени. Ја сам се трудио да останем исти. Нисам променио друштво, остали су ми исти пријатељи и све што сам радио раније радим и сада. Додуше, много је обавеза у Скупштини па ми је дан некако краћи, али кад се хоће, све се може.

7. Имате ли неки мото/девизу које се држите?

Боље је говорити мало а паметно него много а глупо.

У свом професионалном наступу као професор Универзитета све време сам се трудио да говорим јасно и да ме свако разуме. Избегавао сам стране речи и изразе, говорио сам језиком који је свима разумљив. Никада ми није било јасно зашто се људи труде да употребљавају стране речи и изразе и тамо где им није место. Често ни сами не разумеју оно што говоре. Многи мисле да су тако паметнији и да ће много више рећи ако држе дуге говоре, а нису свесни да је добар говор као женска сукња – што је краћи, то је бољи.

Народна скупштина Републике Србије

Трг Николе Пашића 13
www.parlament.rs